

ZORILE

REVISTĂ DE ASPIRAȚIE ȘI CULTURĂ

NUMĂRUL 34/2021

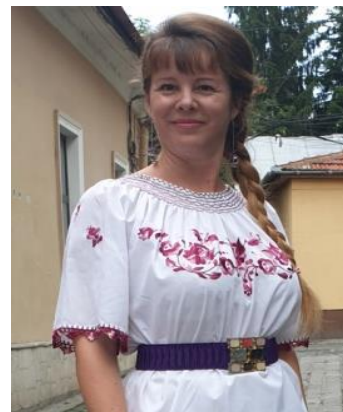
Îngrijit de **CRISTINA MOTOCU**,
profesor de limba și literatura română

ISSN 2247 - 4218

IDENTITATE VALORICĂ ÎN CONTEXT PANDEMIC?

DE VORBĂ CU GENERAȚII IMAGINARE DE BARIȚIȘTI

Director,
Prof. dr. Alina-Monica Băraian

În privința abordării problemei identității în context contemporan, luăm spre analiză situația concretă legată de demersurile de cercetare specifice științelor sociale, bazată pe modul în care conștiința individuală actuală, dar și cea comunitară, construită ca sumă a viziunilor individuale vehiculate în mediile online, se raportează la informațiile legate de cercetarea genetică avansată. În contextul actual al pandemiei de Covid 19 se relevă, în privința mentalității, o degringoladă valorică a individului și a societății actuale, cu toate că aceste întreprinderi legate de cercetarea medicală și genetică avansată au un scop umanitar și deservește binele general, sporind calitatea vieții și fiind suport mental și real pentru instinctul de conservare, totuși numeroasele voci contestatare, de multe ori zădărnicesc acest efort.

Considerăm că pentru a identifica substratul de mentalitate al acestei raportări trebuie să realizăm o investigație mai profundă a problemei identității și a eventualei crize indentitare a individului și a societății actuale. O temă corelată problemei identității individuale, este cea a dublului. Când are cineva nevoie de dublu? Putem identifica, în acest context, o explicație ambivalentă. Motivația fundamentală a dublului este dorința de nemurire a ființei umane. Dar ea se poate realiza foarte bine prin copii, prin perpetuarea speciei, persoana generând astfel, la rândul-i, o individualitate. Deci dorința de dublu trădează ceva mai mult decât pare, și anume, o spaimă de disoluție a persoanei. Avem nevoie ca identitatea să ne fie confirmată de un altul, similar. Acest mod de a gândi este rezultatul

bulversării identității în mii de cioburi, care se efectuează sub presiunea societății actuale de consum, acutizată în contextul izolării generate de măsurile de combatere a pandemiei de Covid 19 și de virtualizarea excesivă. Individul, privat de interacțiunea față în față și prins în captivitatea virtualului, se vede singur, neavându-l pe celălalt lângă el pentru a îi confirma și redăru-i identitatea. Sursa acestei bulversări o regăsim în răcirea și mecanicizarea relațiilor interumane într-o lume de gheață a *Gestell*-ului (tehnicii), așa cum anticipa Heidegger. Din momentul în care *interfața* ia locul *feței*, omul pierde din dimensiunea antropologic-metafizică și intervine o nevoie de substitute. Este timpul în care modelul producției seriale, care prin replicare diminuează identitatea și originalitatea, se aplică și individului uman, trăind într-o lume de...incertitudini în privința sinelui. Paradoxul este că, în timp ce omul se extaziază în fața tehnicii și evoluției sale, Cineva îi șoptește la ureche: *Nebunule la noapte ți se ia sufletul...!*, pandemia de Covid 19 fiind un exemplu elocvent în acest sens.

“Când obiectul nu mai e specificat de funcție, e calificat de subiect”¹, această sintagmă definește o similitudine cu ceea ce se întâmplă actualmente în domeniul estetic, în privința operei de artă. Obiectul furnizează simultan o dublă stare: mulțumire și decepție, fiind obligat să *trans-semnifice* (adică să trimită mereu la un altul). După cum constată Baudrillard², doar o organizație de obiecte care trimit unul către altul îl constituie pe fiecare într-o abstracție suficientă pentru a putea fi recuperat de către subiect, în trăirea pe care o furnizează sentimentul posesiei. De pildă, întâlnim adesea în filme sau în planul real existențial indivizi care propun un model al relației contrar paradigmei clasice, preferând să aleagă parteneri cu experiență. S-ar putea spune că e un exemplu ciudat, totuși el sugerează câteva aspecte importante legate de modalitatea de gândire actuală a subiectului și a propriei identități. Intervine practic o decepție, deoarece personajul ar fi preferat probabil ca partenerul X să fi fost ales înainte de altcineva, să fi fost introdus deja în seria reprezentărilor, ceea ce prin delimitare și raportare la obiectul anterior, i-ar fi conferit o *valoare* suplimentară. Absența alegerii anterioare echivalează cu o absență a valorii, abia integrarea în serie inducând învestirea cu valoare. Dacă ea nu funcționează, posesia se îmbină cu folosirea într-o încercare mereu blocată de integrare totală. Jean Baudrillard pare a sesiza acest aspect: “Abia colecția servește ca model: în ea triumfă întreprinderea pasională a posedării și tot în ea proza cotidiană a obiectelor devine poezie, discurs inconștient și triumfal”³. Asistăm la o intimitate în serie obiectul fiind obiect abia printr-o despărțire de propria funcție și originalitate. Nietzsche menționa în acest sens că

¹ Jean Baudrillard, *Sistemul obiectelor*, Cluj-Napoca, Ed. Echinoc, 1996, p. 58.

² Ibidem, p. 90

³ Ibidem, p. 68.

universul nu este frumos, ci omul îi conferă frumusețea care este *omenească prea omenească*. Colecția de *imagini* pe care o posedăm fiecare și pe care le desemnăm ca *frumoase* constituie colecția noastră de reprezentări artistice. Dar în transcendența acestui joc frumos nu se ascunde mai degrabă o dorință ardentă de posesie și acumulare, decât un nobil scop artistic, procurând o satisfacție similară? Instalarea într-o economie a schimbului deschide concomitent orizontul unei *economii a sustragerii*, care înseamnă privire de obiect și implicit de seria din care face parte, dar mai ales instituie tema *privării* de noi înșine. Se ajunge astfel la disoluția persoanei prin sustragerea obiectului pe care eu l-am investit, proiectând asupra lui o valoare produsă de mine (pierd o parte din mine). Se întrevede în acest punct un fanatism al pierderii de sine, fapt ce justifică jocul la nesfârșit, chiar cu prețul unei îndrăzneli ireale a abstractizării și regresiei care oricum nu mai contează. Rheims remarcă în acest sens că: “Obiectul este pentru om un fel de câine nesimțitor care se lasă mângâiat și întoarce în felul lui mângâierile primite sau mai degrabă le trimite ca o oglindă credincioasă nu spre imagini reale, ci spre imagini dorite”⁴. Obiectul nu e obiect decât în măsura în care exaltă personalitatea și converge ascultător spre noi, lăsându-se personalizat. Paradigma virtualității impusă de *cyber-cultură* determină omul să investească inconștient în obiecte tot ceea ce nu a putut investi în relațiile umane, orice pulsione refulată regresând în ele. În consecință, individul, sub imperiul rețelelor de socializare apelează la imitație, identitatea, atât a subiectului, cât și a obiectului este o pojghiță de suprafață, constituindu-se într-un produs supraabundent⁵. Globalizarea permisă de concurență induce astfel resurecția stilului și a ideilor. Iraționalitatea uneori reprezintă *substanța* binelui și a frumosului, iraționalitate însă distruge, oferind iluzia eliberării. De fapt, asistăm la o anumită degradingoladă indusă de false modele, de lipsa de autenticitate și de substanță a subiectului, de manipulare ideatică indusă pe rețelele de socializare, prin idei lipsite de fundament științific.

Rămâne să considerăm că puterea identitară a individului este redescoperită în unicitatea sa, că încrederea în știință, valori și umanitate poate fi găsită, dincolo de orice secularizare și că pandemia Covid 19 ne-a învățat că mitul păsării Phoenix este nu întâmplător ...

⁴ Apud: Jean Baudrillard, *op. cit.*, p. 98.

⁵ Vezi Aurel Codoban în *Postmodernismul. Deschideri filozofice, ibidem.*, p. 67.

ADAPTAREA COLEGIULUI “BARIȚIU” LA CERINȚELE IMPUSE DE PANDEMIA DE COVID-19

***Director adjunct,
Prof. dr. Horațiu Popa-Bota***

Suspendarea cursurilor din toate unitățile de învățământ preuniversitar din țară începând cu 11 martie 2020 a fost decisă de Comitetul Național pentru Situații de Urgență prin Hotărârea nr. 6 din 09.03.2020. Știrea aceasta ne-a pus automat o serie de întrebări la care căutam răspuns, fără să intuim ce va urma. Toată lumea credea că va fi o măsură preventivă, aplicată pentru câteva zile. Dar ce a urmat după această hotărâre, avea să ne pună în fața unei realități de neimaginat cu ceva timp înainte, respectiv: anularea simulărilor pentru Evaluarea Națională și Bacalaureat, anularea tuturor concursurilor și olimpiadelor școlare, anularea activităților extrașcolare, anularea festivităților de absolvire. Cadrele didactice au ținut legătura cu elevii, au făcut recapitulări în prima etapă, apoi, treptat, au început să predea online.

Zilele erau pline de informații noi, centralizam în strânsă legătură cu cadrele didactice și cu părinții situația dotării elevilor cu calculatoare/laptopuri/tablete pentru a face față situației create.

Primele 40 de tablete sunt achiziționate, ne organizăm pe cartiere, ne echipăm cu măști, mănuși de unică folosință și pornim să le distribuim. Atunci am constatat ce importantă era actualizarea datelor de contact ale elevilor și părinților (adresa de domiciliu, numărul de telefon etc.). Unii se mutaseră la o altă adresă, alții aveau domiciliul flotant în Cluj-Napoca dar locuiau în Florești, Apahida, alți elevi locuiau la bunici.

Mai apoi s-au achiziționat laptopuri, aveam deja experiența primei distribuirii, lucrurile s-au derulat mult mai ușor, aveam date exacte.

Revenirea elevilor din clasele terminale în școală pentru pregătirea examenelor de absolvire pentru anul școlar 2019-2020 a reprezentat o nouă

provocare pentru noi toți: amenajarea sălilor de curs cu păstrarea distanței de siguranță între bănci, trasarea unor circuite în curte și în holuri, achiziționarea de măști, dezinfectanți, termometre, mănuși de unică folosință etc.

Predarea online s-a extins începând cu toamna anului 2020, fie în sistem hibrid (jumătate de clasă cu prezență fizică în școală, cealaltă jumătate de clasă acasă, online) fie 100% cu elevii acasă, fie cu o parte din clase în școală (învățământ primar, a VIII-a și a XII-a) iar celelalte clase acasă, în online (a V-a, a VI-a, a VII-a, a IX-a, a X-a și a XI-a), fiind cea mai grea perioadă de gestionat.

Modificarea orarului, adaptarea la Platforma educațională Adservio, dotarea sălilor de clasă cu computere, camere de filmat, microfoane și difuzoare, decalarea pauzelor, predarea și preluarea manualelor, comunicarea cu părinții, cu elevii și cu cadrele didactice prin gestionarea grupurilor create pe Whats App sau pe mail, dezinfectarea spațiilor, controlul accesului în instituție, triajul elevilor, programarea angajaților pentru vaccinare sunt aspecte cu care ne-am confruntat și familiarizat în această perioadă.

Multe ar mai fi de spus despre perioada pandemiei de COVID-19, dar închei prin a mulțumi tuturor celor implicați din Colegiul Național “George Barițiu” – personal didactic, personal didactic auxiliar, personal nedidactic, personalul medical, părinți, elevi – dar și colaboratori ai școlii, pentru modul exemplar în care s-au mobilizat și au acționat, pentru a trece cu bine această perioadă foarte grea.

PROMOȚIA 2021 CICLUL PRIMAR, GIMNAZIAL ȘI LICEAL

FLORENTINA OLTEAN
Bibliotecar

O carte este un dar, pe care îl poți deschide iar și iar...

*Pe parcursul anilor de școală 2017-2021, fondul bibliotecii a fost întrebuințat
cu asiduitate de următorii elevi, viitori absolvenți:*

CLASA a IV-a A

*Prof.înv.primar **Moldovan Denisa Monica***

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI
1	Baciu Ș.C. Andrei Ștefan
2	Balint-Morar C. Cătălin
3	Biriș O. Maria Ștefania
4	Bob G.C. Mihai Gheorghe
5	Bocșe L. Ștefan
6	Buzea N.A. Nicoleta-Denisa
7	Cătinean V.I. Antonia-Daciana
8	Ceserean F.D. Antonio Denis
9	Chintoan R.C. David-Bogdan
10	Ciurdar I.L. Matei-Alexandru
11	Costea I.C. Sara-Alisa

- 12 Creț C.D. Oana-Diana
- 13 Crișan A.R. Andra-Luana
- 14 David A. Daniel-Ștefan
- 15 Dinu D. Valentin-Teodor
- 16 Felecan S.G. Mihai
- 17 Ghevalt A. Robert-Marian
- 18 Lăcătuș V. Bianca Andrea
- 19 Lup M.A. Andrei Darius
- 20 Miron R.M. Rianna-Maria
- 21 Moldovan O. Alessia Benedetta
- 22 Pop C. Alexandru Ștefan
- 23 Rusu C.I. Casian Albert
- 24 Sereș R. Francesca Maria
- 25 Trifan A.C. Alexandrina Gabriela
- 26 Țurcaș A.I. Tudor
- 27 Varro-Săteanu J. Sofia Ioana

Clasa a IV-a A

CLASA a IV-a B

Prof.înv.primar Mărieș Loredana

Prof.înv.primar Lăzăruc Carmen

**NR.
CRT. NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI**

- 1 Alexandru B. Sonia Maria
- 2 Broscoi D.F Simina Diana
- 3 Buiga GHE. Lidia Diana
- 4 Chiș D.Z. Sonia Daniela
- 5 Crișan I.O. Patricia Maria
- 6 Dan I. Matei Vasile
- 7 Filipaș M. Dragoș Emanuel
- 8 Hajos L.O. Sarah
- 9 Hedeșiu V.N. Bogdan Răzvan
- 10 Iancu C. Denis Alex
- 11 Kalai B.A. Roberta
- 12 Koc M. Baran
- 13 Matei V. G. Darius Alexandru
- 14 Muntean I. David Leonardo
- 15 Paul C. Isabelle Maya
- 16 Radu C. Evelyn Eloise
- 17 Roșca C.A. David Cristian
- 18 Stoica L. C. Adonis Alexian
- 19 Tamaș-Gebe L. Camelia Rebeca
- 20 Terec L.V. Luca Darian
- 21 Todea M. D. Maia Nicoleta

22 Zhang H. Haibo

23 Lupu I. Sabina Ioana

Clasa a IV-a B

CLASA a VIII-a A

DIRIGINTE,
prof. ANCA TRIF

prof. HORIA CORCHEȘ

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI
1	BENI BRUNO - EMANUEL
2	BOGDAN TIMOTEI
3	BUDAE TANIA NATALIA
4	BUȘ BOGDAN - SIMION
5	CHINCIȘAN MIHAI - CRISTIAN
6	CHIȘ AMALIA ERIKA
7	CHIȘ DAVID
8	CHIȘ RUXANDRA - ELIZA
9	CRIȘAN SARA GIULIA
10	DRĂGAN RAUL - BOGDAN
11	DUMITRESCU ALESSIA MARINELA
12	IANCU DIANA ALEXANDRA
13	IGA OANA BIANCA
14	JURMA ANASTASIA
15	KANALAS DAFI - NARCIS
16	KANALAS MARIA - NICOLETA
17	LAKATOS SONIA
18	LĂCĂTUȘ OVIDIU
19	LUCESCU NARCISA - MARIA
20	MOCANU NICHOLAS - ADRIAN

- 21 MUNTEAN ANDREEA - REBECA
- 22 PERDE IULIA - TEODORA
- 23 POP DAN - ALEXANDRU
- 24 RĂCĂȘAN SIMONA
- 25 RUSU ANDREI - RICCARDO
- 26 SUCIU CARINA PATRICIA
- 27 ȚONEA MEDA CRISTINA
- 28 ȚOPAN - PLEȘ ANDREI - ALEXANDRU

Clasa a VIII-a A

CLASA A XII-a A

DIRIGINTE,
*prof. **DANIELA BUTYKA***

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI
1	BACIU RAREȘ
2	CRÎȘAN RADU
3	DONCI IULIA-ANDRADA
4	DREVE ANAMARIA
5	DUDUȚĂ BOGDAN
6	GIOSAN ȘTEFANA
7	HITICAȘ DENISA VICUȚA
8	LAZAR CARLA PATRICIA
9	LUPAȘ RAREȘ ANDREI
10	MARIȘ SORANA ANDRADA
11	MĂRGINEAN DRAGOȘ RĂZVAN
12	MĂRINCUȘ LARISA ANDREEA
13	MOLDOVAN ANDRADA
14	MORAR DENISA ALEXANDRA
15	PETRISOR GEORGE - ALEXANDRU
16	PLES ANDREI VALENTIN
17	POP ANA - MARIA
18	POPA ADELINA DARIA
19	PRIGOANĂ CLAUDIU
20	PULLIN CĂLIN

- 21 PURCEL MĂDĂLINA - ROXANA
- 22 SALCEDO - CABANILLAS BELLA -TERESA -
ISABEL
- 23 SAS ALEXANDRU
- 24 SILION RADU
- 25 STAN ANDREI BOGDAN
- 26 SUCIU ANDREEA MARIA
- 27 TĂLOI SILVIA - RUXANDRA
- 28 ȚENTEA EDUARDO - DENIS
- 29 ȚICALĂ ANDREEA IRINA
- 30 VASILE MIHNEA GABRIEL
- 31 VLAD MARIA ADELA

Clasa a XII-a A

CLASA A XII-a B

DIRIGINTE,
prof. MONICA ILIȘIU

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI
1	ANDREICA MARIA DUMITRA
2	BÂLC ALEXANDRA DENISA
3	BRIE MIHAI STEFAN
4	CHEȚA FLORIN
5	CIOCIOI ALEXANDRU SERGIU
6	CISTELECAN VLAD DORIN
7	COLDEA HORATIU
8	CORPODEAN ROVINA - LAURA
9	CRISTE ALEXANDRA MARIA
10	DORNEA SERGIU
11	FEKETE SAMUEL - ELISEI
12	HARKO BIANCA - RENATA
13	LINGURAR CODRUTA TABITA
14	MARGINEANU ANDRADA ARIANA
15	MARIȘ ROXANA CLAUDIA
16	MOLDOVAN OANA MARIA
17	OLTEAN RAREȘ IONUȚ
18	PAVEL CĂTĂLINA ANDREEA
19	PETRIȘOR RĂZVAN

- 20 PINTEA ARIANA ADINA
21 POP AURA MARIA
22 POPA IUNIA ANDRADA
23 RETEGHI DARIUS CĂTĂLIN
24 RUS OANA ȘTEFANIA
25 TINCA MIRIAM REBECA
26 TODEA RĂZVAN IULIAN
27 ZMICALĂ.RALUCA

Clasa a XII-a B

CLASA A XII-a C

DIRIGINTE,
prof. LUCIANA ANDRONIC

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI
1	APA BIANCA ALEXANDRA
2	BOB SARA MONICA
3	BOTEA PAOLA CELINA
4	CHIOREAN ANTONIO MARIUS
5	CICIO ELENA CASIANA
6	COLCER GABRIELA ANTONIA
7	COSTESCU DENISA
8	COTÂRLĂ DARIUS ANTONIU
9	CRIȘAN PAUL
10	DAN DENISA SORINA
11	DRUȚĂ AMALIA GABRIELA
12	DUCA DENISA NARCISA
13	DUMA ROXANA ELENA
14	FLUIERAȘ GEORGIANA LARISA
15	HUDUȘAN DARIUS CĂTĂLIN
16	IEPURE DAVID
17	INDOLEAN HORAȚIU TUDOR
18	IVĂNUȘ NICA
19	PALAGE LARISA
20	POPA ADRIA CHIARA
21	POPA RADU MIHAI

- 22 SZABO ROBERTA ALEXANDRA
23 ȘIPOȘ - MOCANU RENATA
24 TELECAN DARIA-MARIA
25 TIȘE RAUL ANDREI

Clasa a XII-a C

DRAGII MEI ELEVI

absolvenți ai clasei a VIII-a

Anca Trif

Profesoară de limba engleză

Vreau să știți cât de recunoscătoare sunt că am avut ocazia să vă cunosc și să vă fiu dirigintă anul acesta! Să știți, fără nicio urmă de îndoială, că ați adus multă fericire în viața mea. Fiecare moment, fiecare zi petrecută împreună a fost un motiv de bucurie. Oricât de mult îmi place să predau, să fiți conviși că și mai mult îmi plac râsul vostru, ideile voastre, personalitatea și unicitatea fiecăruia dintre voi.

Mă bucur că am acceptat această provocare și că nu am lăsat teama să mă facă să refuz. Mă gândeam că nu va fi suficient timp să vă cunosc, să mă lăsați să vă descopăr, să vă fac să aveți încredere în mine, să încerc să vă ajut cât pot pe fiecare, dar am trecut peste toate astea, mi-am scos din minte tot ce aflasem despre voi și am luat-o de la zero, rugându-vă și pe voi să faceți la fel. Și am fost uimită. M-ați lăsat să fac parte din clasa voastră, din viața voastră și m-ați făcut să iubesc orele cu voi. Mi-a făcut plăcere să vă provoc, unori chiar să vă frustrez, să vă împing dincolo de limitele voastre pentru a vedea pe chipul vostru o scânteie de înțelegere. Ați crescut, v-ați maturizat și azi sunteți mai buni decât ieri. Sper să continuați să căutați informații și cunoștințe, să puneți întrebări, să citiți, să analizați, să construiți! Continuați să învățați cu bucurie și nu vă opriți niciodată!

Dacă nu am făcut tot ce puteam sau am făcut ce nu trebuia, dacă vreodată nu am fost ce aveți voi nevoie, dacă nu am avut tot timpul răbdare sau dacă cuvintele mele nu au fost suficiente, să știți că-mi pare rău!

Chiar dacă eu am fost profesorul în clasă, voi m-ați învățat ceva nou în fiecare zi: m-ați învățat să fiu mai tolerantă, să nu judec, să nu am idei preconcepute, să apreciez ceea ce am și să fiu mândră de realizările mele și pentru asta vă sunt recunoscătoare!

Sunt absolut convinsă că fiecare dintre voi este capabil să facă absolut tot ce vrea în viață! Vă rog doar să continuați cu aceeași pasiune, perseverență și dedicare pe care mi le-ați arătat zilnic. Munciți din greu în următoarea etapă din viața voastră, stabiliți obiective și faceți tot ce ține de voi pentru a le atinge! Aveți încredere în voi, așa cum am eu și nu lăsați pe nimeni și nimic să vă stea în cale!

Să țineți tot timpul minte că fiecare dintre voi și-a lăsat amprenta asupra mea! Poate că mi se lumina fața când îi vedeam pe unii dintre voi, iar pe alții îi priveam cu o expresie care trăda uimirea în fața năzbâtiilor pe care le făceau, dar sunt mândră de fiecare dintre voi pentru felul cum ați evoluat anul acesta. Sunteți speciali, unici și aveți multe de oferit lumii. Nu uitați asta! Veți fi mereu “ai mei” și de-abia aștept să mă faceți mândră de voi în continuare!

Mult succes în tot ceea ce faceți!

GRAMATICI VECHI, GRĂMĂTICI NOI...

Luciana-Emilia Andronic

Profesoară de limba și literatura română

1. Două gramatici - o singură „bază”

Între gramatica învățată de părinți și cea pe care o învață copiii lor s-a căscat prăpastia generativ-transformațională ce rează după alte principii vechile tipare.

Ion Coteanu își fundamentează „Gramatica de bază a limbii române” - 1982 pe explicații clare și practice, adăugând recomandări normative. Cu același titlu, ajunge la a -2 ediție în 2016 un volum colectiv, coordonat de Gabriela Pană-Dindelegan, sub patronatul Academiei Române și ale celor două institute lingvistice: Iorgu Iordan și Al. Rosetti. O carte foarte modernă, plină cu surprize terminologice, explicații în cheie savantă și mai ales aspecte normative. O vom cita cu mențiunea anului reeditării. După 34 de ani cartea lui Coteanu este în *recidivă*? NU. „O nouă primăvară pe vechile dureri” – vorba poetului băcăuan. Un fel de a spune: un subtil delict intelectual asupra proprietății titlului: „Gramatica de bază a limbii române”.

Lingvistul Coteanu pleacă de la premisa că : „Fiecare om are în mintea lui o gramatică, pentru că altfel nu ar putea să vorbească, să înțeleagă ce spune el însuși și nici ce spun ceilalți. Nu însă fiecare om știe cum arată gramatica din mintea lui.”⁶

Gabriela Pană-Dindelegan – o înveterată susținătoare a modernizării gramaticii românești are convingerea că terminologia științifică în domeniul sintaxei se îndreaptă spre „sporirea preciziei în scopul facilitării comunicării științifice, prin evitarea falsei sinonimii și lărgirii sensului, folosirii termenilor în

⁶ Ion Coteanu, 1982, „Gramatica de bază a limbii române”, București, Editura Albatros

sens intuitiv.”⁷ Scop bine *vertebrat*, dar îndărătul acestuia se deschid neputințele de înțelegere intrafamiliale, interdidactice, instituind *de facto* o mare presiune abstractă în mintea tuturor. Cu cât norma se prezintă mai savant, cu atât „prostitul popor” (o parafrază eminesciană din *Împărat și proletar*) rămâne în urma propriei identități și se simte împins spre deznaționalizare. Îi rămâne doar limbajul colocvial, argotic, înțesat de abrevieri și emoticoane.

Faptul - deloc neglijabil că există un CONCORDANȚIER între gramatici - nu salvează criza de viziune și terminologie. Nonconcordanțele vremii și ale generațiilor nu se dizolvă în eter, iar metalimbajul actual nu poate estompa granițele exprimării eronate ale vorbitorilor activi.

Cum va fi arătând gramatica din mintea crudă a celei dintâi promoții de absolvenți care a studiat: *enunțuri asertive, clitice, pronume de politețe înaltă, medie și atenuată, verbe – centru și adjuncți, pronume semiindependente, complemente prepoziționale* și multe alte noutăți terminologice, adăugate ca mod de explicare și de cunoaștere a realităților lingvistice? Rămâne o enigmă până după examenele din iunie 2021, care vor da prima măsurare.

2. Despre clitice paraverbale

Termenul de *clitic* se referă la morfeme libere, neaccentuate din punct de vedere fonetic, care se atașează în enunțuri și corespund mai multor părți de vorbire: pronume forme neaccentuate, prepoziții, articole, verbe auxiliare. Altfel spus, **cliticele** sunt „o clasă de forme care are simultan trăsături de cuvânt autonom și de particulă lipsită de autonomie”⁸ Cliticele pronominale cu poziție paraverbală sunt categorii aparte, caracterizate „prin structura monomorfemică a semnificantului, în contrast cu aceea bi-morfemică a corespondentului lor tonic; formează, prin urmare, perechi adiacente. Absolutizând această caracteristică, cliticelor pronominale li s-a atribuit statutul unor specificări morfologice.”⁹ Proprietatea de bază a cliticelor este aceea că sunt structuri saturate, în sensul că nu comportă posibile transformări în timp, nici nu se supun conversiei morfologice.

E de înțeles că nu s-au numit dintotdeauna *clitice paraverbale*, dar s-au bucurat în timp de denominările: *pronume personale / pronume reflexive*, cu *forme accentuate și forme neaccentuate*, sau pronume – complemente cu forme dublate în cazurile D și AC.

⁷ Pană Dindelegan, 1978, „Aspecte ale raportului dintre terminologia modernă și cea tradițională”, în *Limbă și literatură*, Vol 2, p183

⁸ Cătălina Mărânduc, „Gramatica Academiei, Edițiile din 2005-2008, momente de referință în sincronizarea terminologică”, în *Diacronia.ro*, 2013, [Mărânduc.pdf](#)

⁹ Izabela Celmare, „Cliticele pronominale românești în perspectivă minimalistă”, în *Diacronia.ro*, 2013, [cliticele.pdf](#)

În *Gramatica de bază* - 1982, aceleași cuvinte - pronume personale și reflexive - se numesc: **forme pronominale lungi și scurte**. Iar din perspectivă sintactică sunt considerate "Obiecte" directe în Ac și indirecte în D. Explicațiile sunt legate de ocurențele sintactice în enunțuri și concordă cu exemplele de utilizare.

„Pronumele personale îndeplinesc în frază funcția de subiect, atribut, nume predicativ, obiect direct, obiect indirect, ca și pe aceea a unor circumstanțiale.”¹⁰ Un calc terminologic după *Gramatica franceză*! Dar denumirea de „circumstanțial” în loc de complementul circumstanțial s- a impus totuși în actuala *Gramatică de bază* – 2016.

Despre dublarea pronominală - adică folosirea formelor duble de pronume la cazurile Acuzativ și Dativ - Coteanu explică astfel: „Forma lungă a pronumelui personal este dublată în mod obligatoriu de una scurtă, când forma lungă exprimă obiectul direct sau pe cel indirect așezat înaintea verbului:

Pe **noi ne**-a întrebat

Pe **ei** nu **i**-a mai întâlnit

Ție îți convine

Lor le trimit salutări”. Suplimentar adaugă o notă prin care consemnează rostul dublării pronominale: „Întrebuințarea formei lungi depinde de intenția vorbitorului de a insista asupra obiectului gramatical. Când acest lucru nu se întâmplă, obiectul gramatical este exprimat chiar înaintea verbului numai de formele scurte: **ne**-a întrebat, nu **i**-a mai întâlnit, **îți** convine etc. În această situație nu se poate întrebuința niciodată forma lungă singulară.”¹¹

Consecvent ideii de explicație, clarificare și utilizare corectă, lingvistul exemplifică absolut toate formele neaccentuate cu specificul ortografic aferent.

De exemplu, pentru VĂ și V- notează că: „se folosesc: Ca și **ne**, afară de **v-**, care apare înaintea auxiliarului **avea**: **v**-a anunțat, **v**-a iubit, **v**-a potolit, **v**-aș invita, **v**-aș fi invitat etc și înaintea formelor simple care încep cu vocala **a**: **v**-ascult, **v**-aștept, **v**-avântați.” O cuvenită notă pe care o adaugă, vizează educația limbajului „**v** caracterizează vorbirea curentă, limbajul popular și cel familiar. În limbajul strict solemn, el nu este recomandabil. În acest limbaj este preferat **vă**: **vă** ascult, **vă** aștept etc.”

Nu fără nostalgie ne raportăm la o lucrare care servește cititorilor bune repere de ortografie asupra pronumelor personale care se leagă în continuare cu cratime de verbe, adică au *forme conjuncte* (adică legate de alte cuvinte). Coteanu descrie fenomenul lingvistic cât se poate de accesibil, pentru gramatica din capul oricui citește în cartea lui. Organizarea capitolului 13, dedicat pronomelui

¹⁰ Coteanu, idem, p137

¹¹ Coteanu, idem, p135

personal are următoarea rigoare: 1.3.1 – Forme (declinarea); 1.3.1.1 Pronumele personal reflexiv; 1.3.1.2 Funcții; 1.3.1.3 Utilizarea formelor lungi; 1.3.1.4 Locul formelor pronominale scurte – și aici detaliază, enumerând formele lungi: **îmi, îți, îi, își, ne, vă, le** și formele scurte: **mi, ți, i, și, ne, vă, v-, le** ale Dativului și tot așa procedează cu formele de Acuzativ, adăugând indicația: „se folosesc” . Apoi exemplifică poziția lor în raport cu verbul și cu alte forme pronominale personale sau reflexive combinate AC și D. Notabile sunt cele cu 3 cratime rezultate din combinarea cu forme inversate ale verbului la perfect compus: „cerutu-vi-s-a, plânsu-li-s-a”.¹²

Iată cum se prezintă aceleași forme pronominale în cartea omonimă – 2016 care folosește limbaj modern pentru același fapt lingvistic:

„Formele neaccentuate (clitice) pot fi nelegate fonetic și grafic de cuvintele-suport (**mă** întreabă, **îl** chem, **o** învăț) sau legate grafic de acestea. Formele neaccentuate legate, elidate sau neelidate se scriu cu cratimă (le-a spus, ți-a dat, a chemat-o, văzându-te). Cratima poate nota eliziunile obligatorii care se produc în anumite condiții sintactice (**m**-a chemat < ^ **mă** a chemat, **i**-a spus, < **îi** a spus, **v**-o dau, < **vă** o dau), dar și eliziunile neobligatorii, produse atât în forma pronumelui

(nu-l cunosc, < nu îl cunosc), cât și în forma cuvântului vecin (**mă**-ntreabă, < **mă** întreabă, **n**-o știu < nu o știu). Variantele legate elidate sau neelidate cunosc o serie de restricții în ceea ce privește poziția lor față de cuvântul-suport, putând fi proclitice (**mi**-a dat, **l**-am întâlnit), enclitice (dându-**mi**, gândindu-**mă**, întâlnindu-**l**, am văzut-**o**, privirea-**ți**) sau mediane (arătându-**mi**-l, mânca-**l**-ar, cerându-**li**-l).¹³

3. Dezambiguizări

1. Cei doi termeni *proclitic/enclitic* se referă la poziția *cliticului* = pronumelui cu formă neaccentuată față de verb și în mod excepțional față de substantiv care are postpus un pronume personal la Dativ posesiv(privirea-**ți**). *Proclitic* înseamnă poziționat în fața altui cuvânt, *enclitic*- în spatele unui cuvântul-suport, pe care nu cumva să-l numim morfologic verb, că pare interzis!

2. *Elidare* – înseamnă căderea unei vocale finale a unor cuvinte, în cazul de față a pronumelor care se leagă cu cratimă de verbe. *Neelidare* - termenul se referă la faptul că un pronume se poate lega cu cratimă de verb, fără să-și fi pierdut vocala, dar motivul - tănuț de gramatică - ar fi legat de ritm și muzicalitate în texte poetice.

3. Elidarea verbală, exemplificată de gramatica în cauză, cu structurile: *mă-ntreabă*, < *mă întreabă*, *n-o știu* < *nu o știu* – au drept cauză evitarea formării

¹² Ion Coteanu, 1982, „Gramatica de bază a limbii române”, București, Editura Albatros, p130

¹³ Gabriela Pană- Dindelegan & Alii, 2016 „Gramatica de bază a limbii române”, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, p104

unui hiat extern, adică se evită prin cratimă întâlnirea unor vocale tari între cuvinte vecine:

mă+întreabă.

4. Și acum să facem minime observații stilistice, adică referitoare la redactarea academică și pertinența discursului. Exprimarea posibilității „*pot fi nelegate*”, „*Cratima poate nota*”, nu are nicio precizare pe fapte de limbă, ci exemplificări imediate, fără atingeri de normare.

5. Citim și structura: „Care se produc în anumite condiții sintactice” – fără deranjul unei exemplificări/ dezambiguizări pentru **anumite...**

6. *Variantele legate elidate sau neelidate cunosc o serie de restricții...* mai mare dragul pentru precizia cu care seria de restricții dă năvală peste lector!

7. Când se folosesc cliticele eludate sau neeludate, în ce tip de discurs, este enigmă. Coteanu recomandase să folosim în discursul solemn formele pronominale întregi, cum ar spune actuala gramatică – neeludate. Cele eludate rămân pentru poezii și oralitate.

Asistăm astăzi cu stupefație la un fenomen de deznaționalizare accentuată, susținut printr-o hiperintelectualizare a gramaticii, o abstractizare și o promovare criptică a ei, sub pretextul modernizării și al adaptării la *norma europeană*. Din 1999 a apărut o lucrare de profil - „un volum dedicat cliticelor europene”¹⁴ – și bravii noștri cercetători ar fi preluat modelul bulgar și spaniol din: Beukema, Frits, Den Dekken Marcel (eds) „The clitic phenomena in European languages” – John Benjamin, Publishing company Amsterdam/Philadelphia, 1999, asta, după cum cu onor fac recunoaștere.

Și în mod disonant la acest acces de teorie exemplele pe care arar le anexează se potrivesc asemeni oiștii-n gard.

Recitim în articolul Izabelei Celmare: „Cliticul de Acuzativ este ocurent în următoarele tipare configuraționale: operator frontalizat în poziție de obiect direct. ” L-o fi împușcat vreun om de-al nostru” (cu nonsensul *de-al* în loc de *de-ai* se face vinovat și D-tru Solomon „Două ore de pace”, p 55, 1983, E. Albatros, de unde era extras citatul, dar și „echipa DOOM₂” care atestă ca variantă corectă forma respectivă.)

Clitice paraverbale sau forme scurte atone/ neaccentuate – acele cuvinte care se leagă cu cratimă de verbe auxiliare sau care uneori stau postpuse participiilor, respectiv gerunziilor, au devenit din cuvinte mici, pretexte mari de a îndepărta copiii de o facilă și corectă învățare a „ limbii vechilor cazanii”. Să nu ne gândim și la eventualul interes internațional de a învăța românește, că este vizibil descurajat.

¹⁴ Izabela Celmare, „Cliticele pronominale românești în perspectivă minimalistă”, în *Diacronia.ro*, 2013 , [cliticele.pdf](#)

„O CARTE PENTRU A ÎNȚELEGE TAINA UNIVERSULUI”

Interviu cu Laszlo Alexandru

Em. Galaicu-Păun: Acum 721 de ani, în ajunul Sfintelor Paști, un bărbat tânăr pe nume Dante – personaj și autor deopotrivă – pornea într-o călătorie inițiată, avându-l drept ghid, în *Infern* și *Purgatoriu*, pe Virgiliu, și urmând-o, în *Paradis*, pe Beatrice. În anul în care se împlinesc șapte secole de la moartea lui Dante (1265 – 1321), cărturarul clujean Laszlo Alexandru ne ghidează la rându-i prin lumea *Divinei Comedii*, într-un studiu monumental în 3 tomuri însumând 2200 de pagini, *Lectura lui Dante*, Cartier, 2020. Scurt pe doi: ce este *Comedia* (din 1555, *Divina*) lui Dante?

Laszlo Alexandru: *Divina Comedie* este o operă fără seamăn în istoria culturii europene, este “poemul sacru, la care și-au dat mîna și cerul și pămîntul”, a cărei împlinire i-a luat autorului “atîția ani” și l-a “stors de vlagă”, fiindcă nu-i o glumă să faci sinteza informațiilor din numeroase domenii ale cunoașterii, din Antichitate și Evul Mediu: mitologia, istoria, filosofia, teologia, politologia, geografia, mentalitățile și obiceiurile - și să pui totul într-o formă poetică

“blindată”: fiecare vers să aibă 11 silabe, să rimeze de trei ori și să se grupeze în terține, iar tot poemul să se întindă pe 14.230 de versuri. Ca să pricepi un asemenea “monstru” de erudiție, înfășurat într-un asemenea munte de sensibilitate, ai nevoie de un ghid, de un intermediar. Nici un cititor normal nu e în stare să acopere mental, în profunzimea lecturii solitare, o astfel de experiență, ce se ia la întrecere cu infinitul. Drumul spre universul dantesc se străbate mai ușor când ești pilotat de un cunoscător, așa cum Dante a fost condus de Virgiliu și Beatrice. Însă, ca prin farmec, îți dai seama după o vreme, când izbutești să avansezi în lectura versurilor, că treptat ai devenit nu doar mai inteligent, prin ascuțirea și rafinarea gândirii, ci și mai bun, prin lepădarea de păcate înfiorătoare, pedepsite acolo prin metodele cele mai ingenioase, închipuite vreodată de gândirea umană, și prin îmbrățișarea virtuților înălțătoare, răsplătite prin imaginile poetice și reflecțiile cele mai sublime.

Em. G.-P.: Omul aflat nu doar „la mijlocul vieții sale”, ci și la o răscruce de drum, e în căutarea mântuirii, dar se vede silit să înceapă prin a coborî în Infern (or, se știe de la Jean-Paul Sartre: „Infernul sunt alții”). Este o proiecție a minții lui Dante, *Infernul*? Sau îl ia de-a gata din gândirea teologică a Părinților Bisericii?

L.A.: Infernul dantesc are la temelie modelul aristotelic de configurare și cuprinde trei mari zone. În primele cercuri, mai aproape de suprafață, stau **incontinentii**, cei care nu și-au putut stăpîni poftele și instinctele: dorința de cunoaștere în absența divinității (“frumoasa școală” și “nobilul castel”, cu personalitățile culturale din cîntul IV), iubirea nelegitimă, incestuoasă (umbrele izbite de furtună din cîntul V), mîncării, zgîrciții și risipitorii etc. A doua treaptă de păcat, mai gravă, îi cuprinde pe **violenți**: față de alții (ucigași), față de ei înșiși (sinucigași), față de Dumnezeu (defăimători, sodomiți, cămătari). A treia treaptă, cea mai teribilă, îi include pe **înșelători**, adică păcătoșii care își folosesc inteligența, darul primit de la Dumnezeu, pentru a comite nelegiuiri (sfătuitoarii de înșelăciune, semănătorii de vrajbă, falsificatorii de aur, trădătorii de rude și de patrie, de oaspeți și binefăcători). Proiecția Infernului dantesc este o sinteză între gândirea filosofică antică, reflecția teologică medievală și ierarhia morală a poetului.

Em. G.-P.: „Purgatoriul apare, în ideologia religioasă, aproape odată cu Dante...” – te rog să dezvolți această idee, din care a ieșit a doua cantică a *Comediei*, *Purgatoriul*.

L. A.: Când s-a născut Dante, în 1265, Purgatoriul încă nu exista. A apărut nouă ani mai târziu, la Conciliul de la Lyon, din 1274, pentru că teologii, nemulțumiți de configurația binară, bine-rău, Hades-Cîmpiile Elizee, au ținut să inventeze și să impună un spațiu intermediar, al penitenței și răscumpărării

posibile. Iar Dante este cel care îl pune în scenă, din punct de vedere poetic. Îi conferă învelișul estetic cel mai minuțios structurat, cel mai logic explicat și cel mai impresionant filosofic. Așa se face că, după Dante, n-a mai existat un proiect artistic demn de luat în seamă, în acest domeniu. El a preluat, aproape de la zero, un concept proaspăt, abia apărut, și l-a epuizat estetic, spunând despre el tot ce se putea. Purgatoriul lui Dante este un munte uriaș, situat pe globul pământesc, la antipodul Ierusalimului, care trebuie urcat pieptiș de toți cei care aspiră la mântuire. Invers decât într-o expediție lumească, unde cu cât ne apropiem de vîrf, cățărutul e tot mai dificil, încît pe culme ajung doar marii alpiniști, oamenii încăpățînați, dificultatea din Purgatoriu apare la pornire: este o mare încercare de voință să te pui în mișcare, pe calea lepădării de propriile convingeri (greșite), să renunți la orgoliul care te ținutuește cu greutatea lui pe fața pământului, să accepți smerenia deschiderii spirituale către lume, care te înalță. Dar, după ce ai descoperit - prin regrete și suferință - acest traseu, nimic nu mai poate sta în calea ascensiunii.

Em. G.-P.: „Al treilea ținut e traversat, prin urmare, în zbor de călătorul Dante...” – iată încă o mare inovație dantescă, despre care te-aș ruga să ne vorbești.

L. A.: După coborîrea în Infern și urcarea în Purgatoriu, vine zborul din Paradis. Pentru ca protagonistul Dante, cu mintea lui de om, să priceapă tainele mîntuirii, este nevoie de un spațiu de trecere, convențional, iar acesta este format din nouă ceruri succesive, pe care el le străbate în zbor, călăuzit de Beatrice, femeia iubită. Cum poate însă un om să zboare în Evul Mediu? Iată o întrebare la care autorul răspunde pe cale spirituală. Păcatele ne trag în jos, ne apropie de Lucifer și de măruntaiele pământului. Însă, pe măsură ce ne lepădăm de ele, devenim mai ușori, imponderabili, și este “logic” să țîșnim spre Creatorul nostru, spre iubirea primordială care ne așteaptă în vîrfurile universului. După depășirea celor nouă ceruri, care sînt însă doar o butaforie, o construcție artificială, personajul Dante - și noi, împreună cu el - pătrunde(m) în ținutul abstract al Empireului, care nu constituie un loc delimitat cu precizie, în univers, dimpotrivă, este o întindere în afara spațiului și a timpului, structurată sub forma unui imens amfiteatru (văzut din interior), sau a unui imens trandafir (văzut din exterior). Pe treptele/petalele sale, la diverse niveluri de beatitudine, stau personaje celebre din istoria omenirii, care și-au binemeritat mîntuirea. Deasupra tuturor se află Dumnezeu, înconjurat de nouă cercuri de îngeri, creațiile sale care-i stau mai aproape, fiindcă cel mai mult le îndrăgește. Iar între petalele trandafirului și spațiul divin, cohorte de mii și mii de îngeri și duhuri fericite zboară, ca albinele, în sus pentru a transporta cîntecele de slavă și recunoștință adresate Creatorului, și în jos, aducînd “mierea” iubirii divine către toți cei care o așteaptă cu însetare.

Probabil că unul dintre cele mai importante lucruri pe care le descoperim, citind capodopera lui Dante Alighieri, dincolo de pasajele izolate, de mare virtuozitate artistică, rămase la fel de proaspete și după 700 de ani, dincolo de personajele impresionante, care ne pun pe gânduri, este ipoteza că universul nostru este un loc armonios, întemeiat pe iubirea primordială. De asemeni faptul că această afecțiune germinativă continuă și azi să plăsmuiască noi și noi suflete unice, împinsă numai de un sentiment generos și dezinteresat. Grația divină este, mai mult decât un impuls spontan, rezultatul gândirii, care se caută pe sine și este gândită gândindu-se, și ajunge, ca rezultat al introspecției autotelice, să rîdă și să iubească. A citi o carte - pentru a înțelege taina universului - poate fi un gest de mare însemnătate.

TEACHING DURING A PANDEMIC

Anca Trif

Profesoară de limba engleză

For more than a year we've been going through a very difficult period, like never before. Even if the 20 years since I became a teacher have brought a lot of changes and attempts to reform the educational system, the pandemic forced us to rethink our teaching, to find ways to adapt our teaching to online classes, to keep our students motivated and actively involved in the activities, though hidden behind the screens of our gadgets.

Teachers, students, parents, governors, everybody was taken by surprise. The way each of us reacted to this challenge had to do with our teaching style and our commitment to the job. From March till May last year we were free to choose the platform we wanted, if any at all, so students were faced with several platforms, each with its requirements, overwhelmed by the tasks and homework they got. Then, each school established the official platform that was used by all teachers and students, so things became clearer. A lot of courses to help teachers get acquainted to online teaching were held and that made a difference: we didn't feel alone in front of this huge challenge, we were part of a group with the same vulnerabilities, the same threats and we had the chance to share our experience, ideas, tips, examples of good practice.

I've always considered teachers of English more fortunate than those of other school subjects because of the wide range of resources we can use: anything can become teaching material for us, not to mention the online tools at our disposal: thousands of sites, a click away, to help us get the most of our classes. No matter which skill you want to teach or improve, there is always something you can find on the internet to make it easier for you and your students.

I used to think I had a modern approach in my teaching, but this period has helped me discover various useful sites and I will mention some, which have really improved the quality of my classes and made them more enjoyable and interesting. And I will only stop at some of the sites I've used to improve speaking, as making students open up and talk has always been difficult and it is even more difficult online. These sites contain thousands of topics for discussion for any type of student, no matter how introvert or unwilling to say something in front of the class:

<https://www.eslconversationquestions.com/english-conversation-questions/topics/>
<http://iteslj.org/questions/> (conversation questions for the ESL/EFL classroom)

<https://wabisabilearning.com/blogs/critical-thinking/25-real-world-discussion-topics>

<https://www.mantelligence.com/interesting-conversation-topics/> (98 interesting conversation topics)

<https://www.thegoodtrade.com/features/conversation-topics> (99 conversation topics for deeper connections)

<https://allesl.com/esl-conversation-topics/> (101 conversation topics to break the silence)

<https://conversationstartersworld.com/interesting-conversation-topics/> (250 conversation starters)

<https://esldiscussions.com/> (14,180 English conversation questions)

Then, to refer to the other productive skill students have to master, writing, I will only refer to the site called storyjumper.com, a wonderful tool to make writing a pleasure. You can write stories, you can make a project, you can even write something together with your classmates in a collaborative book, while being able to personalize it the way you want it, using various characters, backgrounds and even adding your own voice to make it more artistic and impressive!

What has helped me make it through this hectic and challenging period were some rules I have always tried to obey in order to show my students I care about them and their well-being because, as one of my favourite quotes says, “No one cares how much you know, until they know how much you care” (Theodore Roosevelt). So here are the rules:

1. Show students the best version of yourself
2. Create a connection with your students
3. Create a sense of community
4. Be there for students who are struggling
5. Give students a sense of control and ownership
6. Try to make lessons more “digestible”
7. Update course content
8. Use technology to your advantage
9. Last but not least, be patient!

I won’t explain their importance, as I think they are well known by everybody and teachers put them into practice, even unconsciously, by instinct.

Now, when I’m writing this, things have come back to normal and, for the first time in more than a year, all students have returned to school. Let’s hope this is the end of this horrible period and that we have learned our lessons: never take things for granted and always be ready to adapt to new situations!

DOMNUL CORNEL CIURA POVESTEȘTE...

Adrian Rus

Profesor de arte vizuale

M-am născut la data de 21.02.1926 într-o localitate care nu mai are nevoie de nici o prezentare Roșia Montană. Am fost cel de-al 8-lea născut din cei 10 copii care au supraviețuit, al 11-lea, Cornel, a murit la naștere . În memoria lui, părinții mei mi-au dat același prenume.

Tatăl meu, Gheorghe, miner asemeni multor localnici, a fost văr primar cu Alexandru Ciura, primul director al C.N.G.B. în perioada 1919-1936, pe atunci școala numindu-se Liceul Gheorghe Barițiu.

Mama mea, născută Morar, a fost casnică. Cu drag îmi amintesc cum seara înainte de culcare ne așezam pe jos în jurul ei și ascultam ca vrăjiți basmul pe care ni-l spunea , după care ne rugam și frânți de oboseală adormeam într-o clipită. Da, frânți, pentru că de mici munceam. Eu spre exemplu de la vârsta de 7 ani am început să transport minereu cu căruța trasă de cai la șteamp, o instalație de măcinat minereul. În paralel îngrijeam și de vite.

Așa mi-am petrecut copilăria până la vârsta de 12 ani, când tatăl meu m-a luat cu el în adâncurile muntelui, unde mi-am continuat munca în minerit.

În ce privește studiile, am urmat 6 clase primare în Roșia Montană, apoi la Abrud gimnaziul Andrei Șaguna, 4 ani. În perioada claselor primare și a gimnaziului am întrerupt școala de 2 ori pentru a reveni la munca în subteran , la chemarea tatălui meu.

În anul 1945 m-am înscris la Liceul Titu Maiorescu din Turda, unde am fost declarat reușit fără loc. Atunci influențat de câțiva prieteni aflați într-o situație similară, mi-am îndreptat pașii spre Cluj, de curând revenit între granițele României. Am încercat să mă înscriu la Liceul Barițiu, dar nici acolo nu mai erau locuri și în final am găsit loc la Liceul Angheliescu, în localul actual al Facultății de Studii Europene situat pe strada I.C. Brătianu, la nr. 22 . Făceam ore în 2 schimburi, deoarece o parte a clădirii era ocupată de armată. Curând numele școlii a fost schimbat în Liceul de băieți nr. 2 .

Am absolvit liceul în anul 1948 (am făcut 4 ani în 3), la examenul de bacalaureat situându-mă pe locul al 14-lea pe oraș. După terminarea liceului mi-am efectuat stagiul militar la Râșnov, la artilerie de munte, 2 ani. Revenind în

viața civilă am muncit în diverse locuri, mai întâi ca tehnician la Întreprinderea de furnale din Hunedoara, ulterior în subteran la Mina Țibleș din Maramureș, după care am urmat Școala de maiștri mineri din București. Am revenit ca maestru în mină la Cerbia, în județul Hunedoara. De acolo m-am mutat cu locul de muncă în mina de la Stănești pe Raul Doamnei, unde datorită unei acumulări de gaz metan a avut loc o explozie în subteran, eveniment soldat cu victime. După aceasta am fost mutat la mina Oiești- Otăsău, pe Olt.

Ulterior am susținut examen de admitere la Politehnica din Timișoara, am reușit, însă după 2 ani am fost nevoit să renunț din cauza procesului intentat în urma exploziei din mina de la Stănești.

În final s-a dovedit că nu am fost vinovat, după aceea am lucrat la Remetea în foraj minier, apoi la Băița, în județul Bihor, la o mină de uraniu, unde din neglijența unui artificier s-a produs o explozie.

După acest nou eveniment nu am mai muncit în subteran, am revenit la Cluj și m-am angajat ca tehnician la Întreprinderea Electrometal de unde m-am pensionat ,fiind acum înconjurat de nepoți și de cei 2 fii ai mei.

Dragi elevi ai Colegiului *Barițiu*, mesajul meu către voi este următorul :

să vă iubiți țara, să vă stimați dascălii și să învățați...

...Aceasta este povestea domnului Cornel Ciura, pildă de viață pentru generațiile actuale și viitoare...

„Hore, tu, viitor și cremene!

Fiii să-ți semene!

EVENIMENTE ASTRONOMICE LA SFÂRȘITUL ANULUI 2020

*Eleva **Ioana Blesneag**, clasa a X-a B*

*Profesoară de fizică **Paula Chiș***

Curentul de meteori Geminide

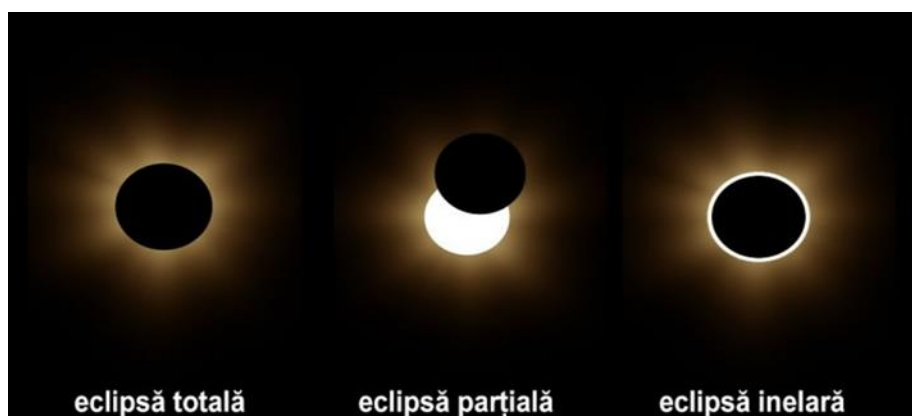
În ziua de 13 spre 14 decembrie 2020, Pământul va trece printr-o zonă în care se află cantități mari de praf lăsate de asteroidul acitiv 3200 Phaethon. La contactul cu atmosfera particulele de praf vor aprinde gazul atmosferic, lăsând o dâră luminoasă pe cer: steaua căzătoare. Majoritatea stelelor cazătoare din perioada 4-17 decembrie par a veni din constelația Gemini (Gemenii), acesta fiind motivul pentru care se numesc „Geminide”. Meteorii Geminide au ceva deosebit: sunt mai lenți decât alți meteori și foarte luminoși. Astfel vor apărea „bolizi”(meteori foarte strălucitori) care se vor deplasa lent printre stele. Stelele căzătoare se observă fără instrument astronomic. Maximul curentului cade foarte bine pentru țara noastră: 14 decembrie, ora 3 dimineața și se vor putea vedea maxim 120 de stele căzătoare pe oră.

Eclipsa totală de soare pe data de 14 decembrie

O eclipsă totală de Soare apare atunci când diametrul aparent al Lunii este mai mare decât cel al Soarelui, blocând toată lumina directă a Soarelui, transformând ziua în întuneric. La 14 decembrie 2020, diametrul aparent al Lunii va fi mai mare, întrucât eclipsa va avea loc la doar 1,8 zile după perigeu (petrecut

pe 12 decembrie 2020). Când diametrul aparent al Lunii este mai mic decât diametrul aparent al Soarelui, se produce o eclipsă inelară de Soare. Din păcate, spectacolul va fi vizibil doar pentru oamenii din anumite regiuni din emisfera sudică, astfel eclipsa totală din 14 decembrie 2020 este vizibilă din Chile și Argentina. Este, de asemenea, o eclipsă parțială de Soare vizibilă din Bolivia, Brazilia, Ecuador, Paraguay, Peru și Uruguay.

Ursidele de pe 21 decembrie

Ultima ploaie de meteori din an va coincide cu solstițiul de iarnă, atingând punctul culminant pe 21 decembrie. Oricine se uită la cerul nopții în perioada 17-26 decembrie ar putea prinde și un meteor Ursid, denumit în mod obișnuit o „stea căzătoare”.

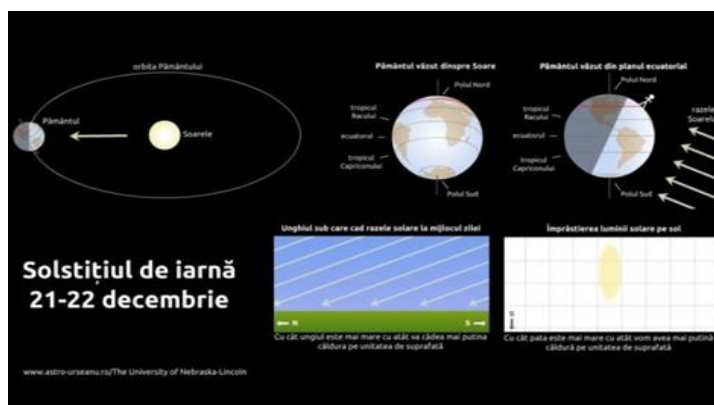
Solstițiul de iarnă de pe 21 decembrie

Momentul solstițiului de iarnă, respectiv al începutului iernii astronomice, are loc în jurul datei de 21 decembrie. Începând de la această dată, până la 21 iunie, durata zilelor (durata cu lumină) va crește continuu, iar cea a nopților va scădea în mod corespunzător.

Ce înseamnă astronomic solstițiul de iarnă

După cum este cunoscut, axa polilor Pământului își păstrează (în primă aproximatie) direcția fixă în spațiu, ea fiind înclinată cu $66^{\circ} 33'$ față de planul orbitei terestre. Din acest motiv, Soarele parcurge în decurs de un an cercul sferei

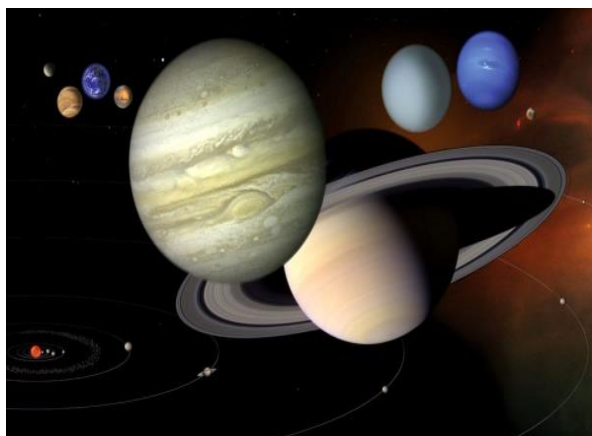
cerești numit „ecliptică”, a carui înclinare față de ecuatorul ceresc este de $23^{\circ} 27'$. La momentul solstițiului de iarnă Soarele se află deci în emisfera australă a sferei cerești, la distanța unghiulară maximă de $23^{\circ} 27'$ sud față de ecuator, el efectuând mișcarea diurnă în lungul cercului paralel cu ecuatorul ceresc, numit „tropicul Capricornului”. Aceasta explică, pentru latitudinile medii ale Terrei, inegalitatea zilelor și a nopților, precum și succesiunea anotimpurilor. La data solstițiului de iarnă, Soarele răsare cu $23^{\circ} 27'$ la sud de punctul cardinal est și apune tot cu același unghi spre sud față de punctul cardinal vest. La momentul amiezii el "urcă" - ținând cont de latitudinea medie a țării noastre, de 45° - la numai 21° față de orizont. În consecință, la această dată, durata zilei are valoarea minimă din an, de 8 ore și 50 minute, iar durata nopții are valoarea maximă, de 15 ore și 10 minute (pentru București). Evident, în emisfera sudică a Pământului fenomenul are loc invers, momentul respectiv marcând începutul verii astronomice.

„Marea conjuncție” a lui Jupiter și Saturn de pe 21 decembrie

„Marea conjuncție” este folosită pentru a descrie întâlnirea celor mai mari lumi din sistemul nostru solar, marea Jupiter și glorioasa planetă cu inele Saturn. Saturn, a șasea planetă de la Soare, este cea mai îndepărtată și mai lentă planetă pe care o putem vedea cu ochiul liber.

Fermecătoarea Jupiter, a cincea planetă de la Soare, este a doua cea mai lentă planetă luminoasă, după Saturn. Tocmai de aceea, conjuncțiile dintre Jupiter și Saturn sunt printre cele mai rare conjuncții de planete luminoase. Saturn are nevoie de 30 de ani pentru a înconjura Soarele, în timp ce Jupiter o face în aproape 12 ani.

Luna plină de pe 30 decembrie

Ultima lună plină a anului, cunoscută și sub numele de Luna Rece, va avea loc pe 30 decembrie. Fiind atât de aproape de solstițiul de iarnă, Luna Plină din decembrie va fi înconjurată de cel mai întunecat cer al oricărei Luni Pline din acest an.

VIITORUL ENERGIEI VERZI

Eleva Ioana Blesneag, clasa a X-a B

Profesoară de geografie Silvia Monica Ilișiu

După cum spunea Aristotel: "Dacă o cale e mai bună decât alta, atunci fii sigur că e calea naturii." , acest principiu este universal valabil neținând cont de timp. În ultimele secole, din nefericire, omul a abuzat de resursele naturale, ceea ce a determinat un dezechilibru în relația sa cu natura. De cele mai multe ori utilizăm resursele care ne sunt cel mai ușor accesibile, fără să ținem cont de posibilele daune ulterioare. Fără a ține cont că, probabil, calea mai ușoară nu este întotdeauna cea sigură și de durată.

Se preconizează că în viitorii 200 de ani, formele de energie convenționale vor duce la epuizarea resurselor naturale poluante precum petrolul și cărbunele, în același timp crescând concentrația dioxidului de carbon din aerul atmosferic. Acestea vor facilita încălzirea globală, dispariția unor specii de animale și plante, scăderea nivelului mării și a oceanelor, determinând totodată scăderea speranței de viață a omului și posibile afecțiuni medicale ireversibile.

Privind în trecut, în anul 1600, omul de știință englez William Gilbert a făcut un studiu asupra electricității și magnetismului, evidențiind efectul magnetic și electricitatea statică produsă prin frecarea chihlimbarului. El a inventat cuvântul neolatin „electricus” pentru a denumi proprietatea de a atrage obiecte mici, în urma frecării. Această asociere a dat naștere cuvintelor „electric” și „electricitate”, care au apărut pentru prima dată într-o lucrare tipărită în „Pseudodoxia Epidemica” de Thomas Browne în anul 1646.

Curentul pozitiv este definit ca având aceeași direcție de curgere ca sarcinile pozitive pe care le conține, sau curge dinspre partea cea mai pozitivă dintr-un circuit spre cea mai negativă. Curentul ce se încadrează acestei definiții este curentul convențional.

Hans Christian Ørsted a descoperit electromagnetismul (interacțiune fundamentală între electricitate și magnetism) în mod accidental în anul 1820, când a observat cum curentul dintr-un fir perturbă acul unei busole magnetice.

Fizicianul italian Antonio Pacinotti a construit, în jurul anului 1860 un generator de curent continuu, pe care inginerul belgian Zénobe Gramme l-a perfecționat, astfel încât în anul 1870, realizează primul generator electric pentru

uz industrial. Prin acesta, se transformă energia mecanică în energie electrică prin intermediul inducției electromagnetice.

Progrese în domeniul științei privind electricitatea nu s-au făcut până în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea. Aplicațiile practice pentru energia electrică nu au putut fi exploatate pentru utilizare industrială și rezidențială de către ingineri până în secolul al XIX-lea. Expansiunea rapidă în domeniul tehnologiei electrice a transformat, ulterior, atât industria cât și societatea. Electricitatea ca mijloc de furnizare a energiei poate fi aplicată în mai multe domenii precum: transport, încălzire, iluminat, comunicații și calcul. Energia electrică este coloana vertebrală a societății moderne, motiv pentru care trebuie protejată și întărită prin diferite forme de energie cât mai puțin poluante.

Astfel că în ultimii ani, energia regenerabilă se dezvoltă din ce în ce mai mult atât pe plan mondial cât și în țara noastră. Energia verde este o soluție de viitor în domeniul energetic pentru înlocuirea combustibililor fosili (ce reprezintă o sursă naturală epuizabilă și totodată poluantă) reprezentând, de asemenea, o sursă regenerabilă și curată de energie. În același timp energia verde este mai avantajoasă economic, pe termen lung, comparativ cu cea convențională. În plus, acest tip de energie nu formează materiale reziduale, anihilând astfel efectul de încălzire globală.

Desigur, sunt și aspecte care ar putea descuraja acest tip de energie. Printre ele se enumeră: costurile inițiale folosite pentru captarea sursei alternative de energie ce pot fi ridicate, fără suficientă lumină sau vânt, aceste sisteme nu sunt funcționale, iar tehnologia nu este suficient de avansată în prezent pentru a asigura o susținere totală a energiei alternative.

Cu toate acestea, natura ne oferă o vastă varietate de resurse ce pot permite omului confortul electricității. Printre sursele de energie verde, care sunt cele mai ușor accesibile enumerăm: Soarele, vântul și apa, etc.

Energia solară

"Soarele este cel mai important lucru din viața oricui, indiferent dacă ești plantă, animal sau pește, și îl vedem ca a ne fi dăruit de-a gata."(Danny Boyle)

Încă din anul 1921 au fost descoperite „legile efectului fotoelectric”, de către Albert Einstein, pentru care a fost distins cu Premiul Nobel pentru Fizică . Efectul fotoelectric este utilizat și astăzi în fotocelule ce se găsesc în panourile solare.

Chiar dacă, încă din 1921 exista posibilitatea utilizării panourilor solare, acestea au început să fie folosite pentru obținerea energiei electrice, mult mai târziu și mai ales în scop comercial.

Panourile fotovoltaice captează energia produsă de Soare, pentru a genera electricitate. Această sursă de energie se folosește mai ales în zonele însorite, fiind

o metodă rapidă și eficientă. Panourile fotovoltaice sunt amplasate pe acoperișurile locuințelor și pot genera curent pentru întreaga casă.

Fotocelulele ce se folosesc în panourile fotovoltaice se pot utiliza, de asemenea, în cadrul iluminatului stradal și în locurilor de relaxare cum ar fi parcurile. În acestea se află bănci care au dispozitive pentru reîncărcarea deviceurilor (telefon mobil, laptop) acestea având ca sursă de energie celulele fotovoltaice. Pentru încărcarea mașinilor, bicicletelor, trotinetelor electrice se poate utiliza de asemenea energia solară.

Cercetătorii din Shanghai lucrează în prezent la un proiect inovativ numit ”fereastră inteligentă”, încercând să integreze celule solare în aceasta cu scopul de a obține energie menținând în același timp și transparența ferestrei.

Cel mai mare dezavantaj este însă acela că energia solara este dependenta de razele soarelui, cu alte cuvinte de cantitatea de radiatii solare care ajung pe Pamant. Iar aceasta este variabila, in functie de ora, de perioada a anului, de conditiile atmosferice, etc. Si nu in ultimul rand, randamentul sistemelor solare depinde in mare masura de unghiul sub care cade raza de soare pe panoul solar, asadar de pozitia pe glob.

Energia solara este cu siguranta o alternativa, la fel ca si energia eoliana sau marina. Pentru ca in conditiile actuale, necesarul energetic al Terreii are nevoie de existenta centralelor pe baza de carbune sau nucleare. Dar in viitor, acest fapt se va schimba cu singuranta.

Energia eoliană

„Electricitatea este de fapt doar fulger organizat” (George Carlin)

Energia eoliană reprezintă procesul de creare a energiei electrice folosind vântul sau fluxurile de aer care apar în mod natural în atmosfera terestră. Turbinele eoliene moderne sunt utilizate pentru a capta energia cinetica de la vânt si pentru a genera energie electrică.

Datorită eforturilor globale de combatere a schimbărilor climatice, cum ar fi Acordul de la Paris, energia regenerabilă înregistrează un ritm de creștere destul de accelerat, energia eoliană fiind în frunte la acest capitol.

Din 2000 până în 2015, capacitatea eoliană cumulată din întreaga lume a crescut de la 17.000 megawați la peste 430.000 megawați. Dacă se menține acest ritm de creștere, experții din industrie prezic că până în 2050 o treime din nevoile globale de energie electrică vor fi acoperite de energia eoliană.

Companiile eoliene inovează constant pentru a dezvolta turbine eoliene din ce în ce mai eficiente și mai competitive.

Primele clădiri în care au fost încorporate turbine eoliene pe zgârie nori, sunt cele ale Bahrain World Trade Center, un cuplu de poduri conectează ambele clădiri și sprijină trei turbine imense, care au aproape 30 de metri în diametru.

Turbine eoliene plutitoare sunt construite astfel încât să poată depăși puterea valurilor de până la 30 de metri înălțime.

Cel mai mare parc eolian din lume este Alta Wind Energy Center, situat în California și este format din 586 de turbine.

Cel mai mare parc eolian pe mare este London Array, care este, de asemenea, al șaselea cel mai mare dintre parcurile eoliene din întreaga lume. Se găsește în estuarul Tamisei.

Zonele unde sunt amplasate aceste turbine sunt terenuri arabile și au cel mai mic impact asupra mediului dintre toate sursele de energie. Energia eoliană este folosită mai ales în SUA, Germania, Danemarca și India. În țara noastră se folosește acest tip de energie și este în continuă creștere utilizarea acesteia (ex: Podișul Dobrogei, Câmpia Română).

Energia mareomotrică- reprezintă acea energie obținută din forța/puterea valurilor mareice. Sunt puține țări care folosesc acest tip de energie, pionier în această direcție fiind Franța. Prima centrală mareomotrică din lume s-a construit în localitatea La Rance. O coalitie de 25 de națiuni care au acces la oceane, numită Ocean Energy Systems, estimează un potențial global pentru energia valurilor și a mareelor de 750GW până în 2050, aproape dublu față de capacitatea globală nucleară din prezent. Uniunea Europeană prevede 100GW în 2050, oferind aproximativ 10% din energia totală.

Susținătorii energiei oceanelor încurajează tranziția către această sursă de energie regenerabilă, pe măsură ce temperaturile globale continuă să crească și națiunile trebuie să înlocuiască cât mai rapid combustibilii fosili cu surse de energie curată. Energia mareică are avantajul de a fi previzibilă, chiar și cu ani înainte. Deși energia solară și eoliană a crescut cu 75% între 2013 și 2016, oferă doar 10% din electricitatea globală.

Hidroelectricitatea

Aceasta este cea mai folosită formă de energie regenerabilă fiind generată de puterea apei cu ajutorul forței gravitației și al fenomenului de curgere a apei. În România, această formă de energie regenerabilă contribuie cu aproximativ 30% la totalul energetic stocat în rețea.

Hidroelectricitatea este o tehnologie de generare a energiei cu peste 100 de ani de funcționare comercială.

Potrivit Euromonitor, hidroelectricitatea a constituit 17% din producția mondială de energie electrică în 2012. Centralele electrice pe bază de cărbune emit de cinci ori mai mult CO₂ decât mari decât barajele hidroelectrice cu cea mai mare emisie.

Energia geotermală

Folosită doar în zonele apropiate îmbinărilor tectonice, are un cost redus și nu necesită combustibil pentru a funcționa. Se poate extrage din pământ prin intermediul proceselor naturale și poate alimenta cu energie așezări umane mari. Zonele cu mari centre geotermale sunt în California, Islanda, Kenya, El Salvador, Filipine și Costa Rica.

Energia de biomasă

Este partea biodegradabilă a reziduurilor din mediul înconjurător, care pot fi folosite pe post de combustibil, dacă sunt arse. Folosirea acestei energii reduce consumul de petrol. În plus, este o metodă de a elimina eficient reziduurile din natura.

Biomasa poate fi arsă pentru a genera căldură și electricitate sau poate fi folosită ca material grosier pentru producția de biocombustibili (biodiesel, bioetanol) și a unor compuși chimici. Biomasa est biodegradabilă și regenerabilă. Producerea de biomasă reprezintă un domeniu în plină expansiune datorită creșterii interesului pentru sursele alternative de energie.

Având șansa de-a locui într-unul dintre cele mai dezvoltate orașe ale României, Cluj-Napoca, am avut ocazia de a observa etapele modernizării unui oraș din punct de vedere energetic, și schimbările aduse de aceasta în ceea ce privește calitatea vieții locuitorilor orașului pe zi ce trece.

În luna august a anului 2020, Clujul a inaugurat prima stradă smart din România, aceasta fiind finanțată în exclusivitate de fonduri europene, și reprezentând emanciparea spațiului public „clasic” ce a fost adaptat realității tehnologice moderne, reprezentând totodată implementarea energiei verzi în viața cotidiană a localnicilor.

Această stradă dispune de o suprafață verde de 551 metri pătrați pe cuprinsul căreia se regăsesc peste 40 de arbori noi, sisteme de irigare cu senzor, un culoar pietonal modern ce permite prioritizarea mijloacelor de transport nemotorizate, 4 locuri pentru reîncărcarea automobilelor electrice, incluzând, de asemenea, 15 locuri de parcare pentru acestea.

Totodată există 30 de locuri pentru încărcarea bicicletelor sau a trotinetelor ce funcționează pe bază de energie electrică și 22 de locuri pentru parcare bicicletelor.

Trebuie amintit faptul că noua stradă smart dispune și de iluminat stradal inteligent, Wi-Fi gratuit și prize USB pentru încărcarea dispozitivelor mobile.

Schimbările pe care le-aș aduce în cadrul acestei zone publice sunt minime. Consider doar că ar mai trebui adăugate stații pentru încărcarea bicicletelor și a trotinetelor electrice însoțite totodată de mai multe piste special amenajate pentru acestea, fapt ce ar combate aglomerația din trafic, mulți dintre proprietarii de

mașini renunțând cel mai probabil la autovehicul în favoarea unei plimbări pe bicicletă.

Cea mai ușor accesibilă sursă de energie alternativă în cadrul orașului în care locuiesc este energia solară. Cum spuneam și în rândurile de mai sus dezavantajele acesteia sunt minime, principalul impediment al utilizării panourilor fotovoltaice în cadru larg fiind reprezentat de prețul de pornire al acestora, ce poate fi considerat costisitor pentru majoritatea locuitorilor Clujului. Motiv pentru care aş încuraja desfășurarea unui proiect ce acoperă 30% din prețul unui panou fotovoltaic și permite plățirea în rate a restului de 70% din preț ce urmează a fi achitat de către beneficiar. Mai mult decât atât susțin introducerea unor astfel de panouri ca unică sursă de energie în cadrul clădirilor administrative precum Primăria, Poliția și unitățile de învățământ. Acestea ar reprezenta un model pentru locuitorii Clujului, putând fi astfel convinși și cei mai sceptici cu privire la avantajele panourilor solare, putând observa atenuarea investiției în timp, instituțiile prezentând documente publice ce să ateste acest fapt.

Acest proiect ar putea duce la o „reformă energetică” ce ar putea cuprinde întregul oraș, astfel încât, vechile centrale termice, ce prezintă o sursă constantă de poluare și în unele cazuri un risc de incendiu, prezente în blocurile construite încă din perioada comunistă (mai vechi de 30 de ani) ar putea fi înlocuite de centralele verzi.

În acest scenariu Clujul reprezintă un oraș prototip, măsurile luate asupra acestuia urmând să fie implementate la nivel național în ceea ce privește atât spațiul urban cât și cel rural. Tipul de energie alternativă fiind adaptat în funcție de factorii geografici specifici fiecărei zone a României. Menționez, de asemenea, că poate exista și energie alternativă hibridă, aceasta fiind procurată din două sau mai multe surse de energie regenerabilă (ex: panouri fotovoltaice și hidrocentrale în zona Prutului).

Îmi doresc ca în anul 2050, energia alternativă să fie fundamentul societății românești, aceasta contribuind atât la creșterea economică ce aduce de la sine creșterea nivelului de trai, cât și ceea ce privește comuniunea om-natură de care generațiile viitoare se vor bucura pe termen lung.

Dacă aş putea schimba ceva prin forțe proprii, utilizarea cât mai frecventă a energiei alternative ar fi prioritară. Cum acest lucru nu îl pot efectua singură, sunt convinsă că există tineri care își doresc o planetă verde și sănătoasă și adulți care să le îndeplinească aceste dorințe. În acest sens consider că împreună putem găsi soluții pentru a trăi frumos și sănătos menținând natura curată și respirând aer bun. Poate și vremurile de pandemie pe care le trăim acum sunt un strigăt al naturii către oameni, pentru a se opri din consumul surselor epuizabile și pentru a înțelege

că trebuie să existe respect între om și natură pentru a trăi sănătoși și în echilibru cu aceasta.

Electricitatea în general, are relevanță în foarte multe aspecte, nu doar în ceea ce privește stilul de viață, electricitatea nu se găsește doar în exterior, în natură, ea face parte din corpul uman, poate să aducă informații despre funcționarea organismului uman. Mă refer la activitatea electrică a inimii, la activitatea electrică a creierului. În acest context, poate ar trebui să ne gândim la faptul că dacă încetează activitatea electrică a inimii sau a creierului, acel organism este incompatibil cu supraviețuirea și pentru a fi readus la viață se utilizează tot șocuri electrice. Poate această comparație îndrăzneată între viețuitoare în general și natură, este utilă în sensul în care ne arată cât de aproape suntem să înceteze activitatea electrică a mediului înconjurător și să nu avem resursele necesare pentru a resuscita natura.

„Natura îți dă zilnic exemplul de a trăi.” (Nicolae Iorga)

UMANISTUL ȘI EDUCAȚIA FINANCIARĂ

Cristina Motocu

Profesoară de limba și literatura română

Colegiul Național „George Barițiu”, în anul școlar 2018 – 2019, a făcut parte din cadrul *Pogramului educațional pilot de educație financiară „Școala de bani pentru tineri – SEIF”* desfășurat în parteneriat cu BCR. Experiența didactică trăită în calitate de dirigintă alături de clasa a XI-a A, la vremea aceea, a fost cel puțin interesantă. Alături de elevi am înțeles că este vital modul în care îți gestionezi banii peste ani, că este vital să ai o hartă clară cu ce vrei să realizezi, că trebuie să-ți stabilești obiective și să-ți cuantifici progresul făcut în a economisi și în a-ți monitoriza veniturile și cheltuielile.

Astfel, prin raționamentele receptate dintr-o varietate de surse bibliografice se configurează *izomorfismului temelor de cercetare* prezente în conștiința și căutările specialiștilor din domeniul financiar, dar și a celor care doresc să înțeleagă mecanismele financiare ce stau la baza bunăstării noastre/sau nu. Descoperim astfel, *semnificații* complexe privind *originalitatea* și *creativitatea* factorului economic, cu speranța că într-o bună zi ele se vor încadra pe deplin în exigențele momentului și noi, neofiiți sistemului bancar, vom câștiga încrederea și protecția acestui sistem.

În prezent, în sectorul bancar există o viziune larg răspândită conform căreia cifrele sunt importante atunci când se comentează o expunere la risc. Argumente favorabile *abstractizării fenomenului economic în formă matematică* sunt următoarele:

- 1- Deciziile bazate pe numere sunt considerate echitabile, obiective și impersonale fiind mai greu de respins decât cele fundamentate pe opinii.
- 2- Studiul statistic, cantitativ, poate fi ușor tradus și utilizat de alte națiuni deoarece numerele „vorbesc aceeași limbă” diminuând dificultățile barierelor lingvistice aferente raționamentelor cu o natură mai puțin matematică.
- 3- Abordarea calculativă este atrăgătoare pentru cercetători, deoarece permite prelucrarea unor cantități mari de date.
- 4- Bazele de date sunt costisitor de configurat dar conțin valori ușor transmisibile, sunt mobile și pot fi vândute.

5- Răspunsul socio-psihologic la întrebarea de ce conduita empirică (bazată pe modele matematice) a dominat cercetarea specifică bancară, arată că această tradiție a ajuns la un grad specific de familiaritate între cercetători, ceea ce o face dificil de abandonat.

În literatura de specialitate, actuală, sunt mulți autori care critică recurgerea excesivă la cifre. Pe fondul trendului ascendent al expertizei cantitative rămâne în actualitate reconsiderarea riscurilor și limitările acestei expertize. Tradițiile calculative riscă să dezumanizeze fenomenele economice și să excludă dezbaterile morale. Rămâne ca umanistul și tânărul elev să selecteze raționamentele financiare de ordin moral, eliberate de capcanele cifrelor, dar unanim acceptate de către toți cei preocupați să înțeleagă mecanismele vieții economice europene.

Cadrul didactic prin mediul profesional este o ipostază calitativă singulară, care generează în afara limitelor de abstractizare, finalitatea morală provenită din mixul de experiență profesională acumulată și completată cu amploarea cercetării științifice.

Afirmații semnificative, fapte și ambiguități selectate împreună cu elevii din materialele studiate:

„Piețele au devenit mult prea mari și complexe și au un ritm de mișcare prea rapid pentru a fi supuse supravegherii și reglementării secolului XX. Nu e de mirare că acest monstru financiar globalizat se întinde dincolo de înțelegerea deplină chiar și a celor mai sofisticați participanți la piață. Autoritățile de reglementare financiară trebuie să supravegheze un sistem mult mai complex decât cel care exista atunci când reglementările care guvernează încă piețele financiare au fost scrise inițial.” Această observație a lui Alan Greenspan, fost președinte al băncii Rezervei Federale din SUA între anii 1987 - 2006, a fost repetată de toți liderii țărilor puternic industrializate. Ei și-au imaginat că băncile și alte societăți financiare se vor disciplina ele însele, în timp ce își satisfac propriile interese. Alan Greenspan adaugă: *“Supravegherea tranzacțiilor se realizează, în esență, prin supravegherea contrapărților participanților individuali la piață. Fiecare creditor, pentru a-și proteja acționarii, ține sub observație expunerile (pozițiile de investiționale) clienților săi. Autoritățile de reglementare pot încă pretinde că oferă supraveghere, dar capacitățile lor sunt mult diminuate și în scădere.”* Există însă, premisa că presupusa voință a băncilor și a altor actori de pe piețele financiare de a se auto-disciplina este un paravan care le permite să facă tot ceea ce le avantajează. Astfel, va susține același Greenspan: *„Deoarece piețele au devenit prea complexe pentru o intervenție umană eficientă, politicile anticriză cele mai promițătoare sunt cele care mențin o flexibilitate maximă a pieței – libertate de acțiune pentru participanții cheie la*

piață precum fondurile speculative, fondurile de capital privat și băncile de investiții.”

Totuși într-o perspectivă optimistă Premiul Nobel pe 2013 a fost acordat pentru „*analiza empirică a prețurilor activelor financiare*”. Comitetul precizează însă, că „*încă nu înțelegem pe deplin modul în care se formează prețurile acestor active*”. Eugene Fama – unul din cei trei beneficiari Nobel - este considerat autorul ipotezei că „*piețele sunt raționale și eficiente*”, iar prețurile activelor financiare și modificarea acestora sunt determinate de factorii economici fundamentali: variația riscului și a atitudinii față de risc, preconditionările comportamentale și tensiunile în piață. Altfel spus, a recapitulat cauzele ignorate ale eșecului major, anterior amintit.

Pe plan național, vedem recente eforturi privind implicarea intensă și complementară, furnizată de cele două instituții fundamentale conduse de personalitățile cele mai proeminente ale mediului bancar, academic și politic: Banca Națională a României și Agenția pentru Supraveghere Financiară.

În concluzie, împreună cu elevii clasei a XI-a A am constatat că activitățile bancare (serviciul care protejează economiile și furnizează împrumuturi pentru utilizări sociale cum ar fi dezvoltarea productivă) sunt foarte importante, instituțiile de credit folosesc banii clienților și se bucură de garanții de stat. Furnizând servicii fundamentale de care societatea are nevoie, acestea trebuie să fie socializate și puse sub controlul mai apropiat al cetățeanului, astfel analiza fluxului de numerar fiind un pas foarte important în planificarea financiară, un pas care conduce la independența financiară.

„CLARITATEA VINE CÂND ACȚIONEZI!”

PARTENERIATUL DINTRE BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „OCTAVIAN GOGA” ȘI BIBLIOTECA COLEGIULUI NAȚIONAL „GEORGE BARIȚIU”

FLORENTINA OLTEAN

Bibliotecar

Unul dintre parteneriatele tradiționale ale Colegiului Național „George Barițiu” îl reprezintă cel dintre biblioteca școlii și Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj.

Relațiile de colaborare dintre cele două instituții se derulează în baza protocoalelor de parteneriat încheiate în fiecare an școlar prin care se stabilesc principalele obiective. Evident, promovarea activităților legate de carte și de lectură sunt prioritare, dar s-au succedat și numeroase activități legate de evocarea unor personalități din diferite domenii. Diversificarea activităților organizate a făcut ca de la an la an parteneriatul nostru să fie tot mai atractiv, atrăgând un număr tot mai mare de elevi și de cadre didactice. Aceștia au avut ocazia să participe la proiecte care le-au stimulat interesul, prin cultivarea grijii față de lectură și cultură.

Ziua mondială a bibliotecii, Ziua internațională a cărții pentru copii și tineret, Ziua națională a României, Ziua Culturii Naționale, Ziua internațională a cărții, Ziua internațională a cititului împreună, Ziua Brâncuși sunt doar câteva dintre evenimentele la care participăm în fiecare an la bibliotecă județeană.

O serie de activități sunt demarate și organizate în biblioteca școlii în strânsă legătură cu cadrele didactice iar apoi continuate și aprofundate în modernele și generoasele spații ale bibliotecii județene, beneficiind direct de fondul de carte precum și de colaborarea bibliotecarilor instituției.

Dacă în trecut în acest parteneriat au fost implicați preponderent elevii de liceu, în ultimii ani, prin diversificarea ofertei colegiului, s-au alăturat tot mai mulți elevi din gimnaziu și din învățământul primar, ceea ce ne facem să credem că lectura este îndrăgită pe mai departe în școala noastră.

TRISTEȚE ASCUNSĂ ÎN CULORI CALDE

Premiul I

Concursul internațional „Jurnal de toamnă”

Eleva Archip Otilia-Clara, clasa a XI-a B

Profesor Claudia Anderco

*Când sufletul are nevoie de tine,
Te caută prin vuiet, chiar dacă cerul lăcrimează.
Să nu te temi c-afară fulgeră și tună,
E doar dorul meu ce strigă dintre norii plumburii.*

*Plantele fanate sunt amintirile mele,
Stropite cu aurul ruginit al unor timpuri vechi.
Aroma fructelor coapte este estompată de amărăciunea
Neîndulcită de căldura prezenței tale.*

*Speranțele se dezlipesc de mine,
Ca frunzele uscate, căzute de pe crengi;
Se opun prin foșnet, presate de agonie,
Dar odată irosite, lipsite de susținere, pământul le-nghite.*

*Corpul îmi este inundat de sentimente,
Ca străzile în ploaia de castane.
Se trezește din reverie, lovit de blocajul ascuțit,
Ce acoperă acum finețea de-altădată.*

*Păsările se fac nevăzute în zare,
Purtându-mi pe aripi ale fericirii nuanțe.
Fug de frigul ce urmează să-l transmită pieptul meu gol,
Împrăștiat prin al naturii somn,*

*Îți desenez chipul pe foi, în apus de soare.
Apoi le ard, cu ochi de foc, las scrumul să plece spre stele.*

*Purtate de vânt, trăsăturile feței tale triste,
Îmbracă natura în culori calde.*

*Copacii își plâng frunzișul,
Căci au pierdut, la fel ca mine, consistență , substanță.
Rămași stingheri într-o realitate ireversibilă,
Ultima noastră iluzie de viață, îngheață.*

MEDITAȚIE DE TOAMNĂ

Premiul I

Concursul internațional „Jurnal de toamnă”

Eleva Tăloi Ruxandra, clasa a XII-a A

Profesor Claudia Anderco

*De ce nu vezi când stau și plâng învăluit în vânt?
Nu știi că vinul din pahar e diluat cu lacrimi?
Ba știi! Și totuși treci lăsând abis în suflet...
De ce nu stai înc-o secundă să-mi consolezi emoția?
Mă veștejesc de dorul nostru ca frunza-n toamna deasă,
Și-arunc inima de pământ rugând-o să se spargă.*

*Învăluit acum în toamnă, refuz să mai respir vreodată.
Refuz și să mai zbor, refuz să mai exist... Totul prezintă risc, nimic nu pare vis,
Înconjurat acum de lume, constat că situația-i ciudată, și mai gândesc totul o dată.*

*Aerul ăsta degradat, cu gust metalic încărcat,
M-apasă și mă închide în casă, m-obligă să admit că încă n-am scăpat.
De gânduri negre asaltat, m-oblig să reiau totul la rece
Inspir, expir, reiau, rescriu cu scopul de a înțelege.*

*De ce mai consum energie și pierd timpul reluând emoții?
Știu. Sunt deja diluate - o parte suflet, cinci părți apă.
La ce să contemplan situația în loc să-mi reconsider viața?*

*Încerc să fiu mai obiectiv, că nu-i chiar totul relativ...
Scopu-i să devin abraziv, să pot finisa liniștit tot ce cu migal-am cioplit,
Iar la final un strat de lac va sigla ce am lucrat.*

*Gândurile-mi zboară într-un vis autumnal -
Exist,visez, prin diagonala dramatică a unui act teatral.*

ÎNCEPUT DE DRUM

Premiul al II-lea

Concursul internațional „Jurnal de toamnă”

Eleva Țicală Andreea, clasa a XII-a A

Profesor Claudia Anderco

*Frunza vișinie de cireș amărui,
Cu însemnătatea-i proprie din vidul ce a devenit vis,
A alunecat deodată în poiana de unde scriu.
Distras de dansu-i oriental divin,
Lăsat-o-am să se înfigă mai ceva ca sămânța strugurelui veștejit.
Nu mai știi ce s-a întâmplat sau dacă e adevărat,
Știi doar că de atunci culorile s-au amestecat
Și alcoolul de toamnă, ce mă îmbăta pe suflet,
S-a transformat în cerneala maronie
Care-mpunge și otrăvește sleindu-mă de viitor,
Viitor pierdut în valuri de trecut.
Nu știi ce fac aici, de ce stau și privesc,
Privesc din prispa casei frunzele care cad și mor,
Parcă doar pentru mine, în spectacolul supranatural
Ce a încetat să mai existe o dată cu ele;
Sau natura care se-nmulțește pentru noi;
Acum nu mai pot să fiu atent la nimic,
Nu mai am de ce copac să mă agăț,
Și ca ș-o frunză voi luneca într-un vals lent
În poiana cuiva și mă voi împlânta poate ca o sămânță,
Făurind din toamnă un început de drum*

DIN NOU E TOAMNĂ...

Premiul al III-lea

Concursul internațional „Jurnal de toamnă”

Eleva Bâlc Alexandra Denisa, clasa XII-a B

Profesor Claudia Anderco

Din nou e toamnă..

Și-un murmur straniu-ți reamintește tinerețea ..

Foșnetul frunzelor de-afară...îți transmite doar tristețea..

A trecut mult timp... mult timp fără tine,

Mult timp in care, parcă, m-am simțit din ce in ce mai bine ..

Și-acum? De ce te întorci, străine ?

A...nu-ți zâmbește ? A plecat..?

Hei!... Nu fi niciodată supărat!

Soarele așteaptă o eternitate.. pentru a-și găsi iubirea...

Tu ai avut-o ... acum a plecat departe, pentru a găsi fericirea .

O iubire de-o vară... atât a însemnat totul.

Acum că vremea s-a schimbat, oare de ce nu-ți mai atingi scopul?

Primești zilnic zâmbete... Chiar și lacrimi ai primit .

Primești tot ce înseamnă fericire.. de ce acum ai obosit?

Și când frunzele nu vor mai cădea...

Și soarele din nou va apărea , vei rămâne o simplă filă într-un jurnal... așezat sub perna mea.

Poate vei citi acele rânduri și într-o zi vei regreta ...

Că te-am iubit atât cât am iubit și toamna ...

Erai roua dimineții , liniștea nopții sub cerul înstelat...

Nu-ți reproșez nimic , tu doar ... ai plecat...

Eu n-am știut ce-nseamnă suferința...

N-am știut cât poate dura ... un moment de bucurie sfâșiat... cu-atâta plăcere ...

Simțeam că îți plăcea...

Cum putem ști oare? Ce-nseamnă a fi om...

Când transmitem doar teroare in ochii altora, în loc să-i ajutăm?...

În loc să-i susținem ... să-i privim...

Să zâmbim împreună, la același pahar de vin...

*Să ne bucurăm de tot ceea ce-i frumos ...
Când te gândești... e-atât de dureros ...
Dar voi lupta!
Pentru tot ce înseamnă fericire, pentru tot ce s-a întâmplat cândva.
Și atunci, în același moment din toamnă, te voi întreba:
Câte lacrimi ai vărsa acum, pentru dragostea mea ?
Lacrimi , regrete, suspine ... rămân uitate sub pernă, pe pagina mea.*

ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI

Premiul al II-lea

Concursul internațional „Jurnal de toamnă”

Eleva Pop Aura, clasa a XII-a B

Profesor Claudia Anderco

Odată cu prima frunză ruginie luată de vânt și purtată în văzduh, cu prima boare a vântului rece, imaginea chipului tău în mintea mea răsădește precum un lăstar, fraged, insesizabil și înflorește și crește, și odată cu înaintarea în inima toamnei ajunge să fie singurul lucru care sălășluiește în amintirile mele, precum o muzică liniștitoare, dar dureroasă.

Era o toamnă timpurie, cea în care ai plecat. În dimineața aceea picurii de ploaie îmi băteau în geam și fără să-mi dau seama mă aflam în bătaia vântului, care îmi mângâia puțin prea aspru obraji. Aveam un zâmbet inocent, nu știam ce urma să mi se întâmple. Ploaia înceta, iar soarele palid se forța să iasă din nori, nerăbdător să ne metamorfozeze cu lumina sa. Călcasem pe o nucă rumenă și am rămas puțin să o ascult crăpând, și odată cu ea, păsările au început să se alinte, dezmiardând văzduhul cu sunete ușoare, de dor. În curând, va fi nevoie să își părăsească lăcașul pentru a fi la adăpost de frigul ce va urma. Eu nu aveam nevoie să zbor peste păduri îngălbenite, peste sate adormite, peste mări agitate. Eu te aveam pe tine. Să-mi fii alinare, să-mi fii siguranță.

Și venind spre mine, cu pași legănați, cu fața plecată, nu am putut decât să mă gândesc la faptul că fără tine m-aș frânge, iar păsările m-ar jeli, cu sunete ușoare, de dor. M-am apropiat încet, așteptând să-ți sar în brațe, să îți simt căldura, fericirea pe care doar tu mi-o poți oferi.

Dar te-ai oprit și m-ai privit cu ochi reci și goi, și te-ai așezat pe iarba udă, iar cu fața netrădând emoții, mi-ai spus că vei pleca. Iar cuvintele tale încercau să se lege, să facă sens în mintea mea. Se auzeau precum ecoul din capătul unei peșteri, înăbușit, incoerent. Și ai plecat. Iar pământul de sub mine s-a desfăcut, și m-am trezit singură, pierdută, aruncată în viața reală în care știam că nu aș putea rezista fără tine. Și inima mea, a fost luată de vânt și purtată în văzduh, și ploaia începu mai aprig, și vântul se întetă. Și toamna, în toată splendoarea ei, suferea odată cu mine. Se conecta cu mintea mea, cu sufletul, iar eu mă conectam cu frunzele ruginii, cu trilul pășărilor, cu bătaia vântului, cu stropii ploii. Toamna tainică devenise o pagină a jurnalului meu, amintindu-mi de tine. Amintindu-mi de căldura ta care se pierduse și a lăsat în urmă doar vântul aspru și o brumă rece.

ÎNCERCĂRI LIRICE

Eleva Ana Maria Totelecan, clasa a IX-a A

Bucuria, fericirea

*E-atât de vie, trăiește!
Se zbate mai tare ca un pește
Pe toată lumea iubește
Pe cei triști îi prăpădește
Cu vrăjeala sa, firește!
Îi gâdilă de rîd nebunește
Și pe la urechi glume șoptește
N-are stare, tot foșnește!*

Egali

*Oamenii cred că totul le aparține
Că această lume, lor li se cuvine.
Oamenii uită de plante, animale
Căci toți cădem în plasa vrăjii fatale!*

*Așa că suntem la fel, egalitate.
Nici nu mai zic, toți avem unicitate,
Dar nu este loc de superioritate
Căci de această lume toți avem parte.*

Luna

*Lumea merge la culcare
Liniște. Doar o culoare
Aduce a-nviorare.
O lumină mare, mare
Argintie, ca de soare
Nu lucește așa tare.
Un mister aceasta pare
Căci ea merge la plimbare*

*În noapte, cu nepăsare.
Tot visează o visare
Să găsească răzbunare
Pe cel ce îl cheamă soare,
Căci multă lumină are,
Iar ea duce în spinare
Stelele trebuie să care.
Probabil vrea alinare
Pentru rană, vindecare
Căci e mare supărare
Pe aceasta, că nu are
Ce-are minunatul soare.*

POVESTEA TRISTĂ A GHIOCEILOR DE PĂDURE...

Maria Alexandra Ciceo

Profesoară de religie

Într-o dimineață de martie, plăpândul ghiocel a răsărit vesel de sub stratul gros de frunze. Razele soarelui i-au mângâiat căpșorul micuț și firav. Bucuros ghiocelul s-a uitat în jur, unde spre marea lui mirare a văzut că nu este singur, ci este înconjurat de o mulțime de prieteni. Zeci de ghioceli și-au scos căpșoarele de sub straul gros de frunze și au strigat într-un glas "Bine ai venit, primăvară!" Mulțimea ghiocelilor a înveselit pe dată pădurea și un covor de un alb pur s-a așternut la picioarele ei. Peste tot domnea pacea, bucuria și armonia.

Până într-o zi, când liniștea pădurii a fost întreruptă brusc, de scârțâitul unei căruțe și pașii apăsați ai unui cal. Zgomotul se apropia tot mai mult de locul în care plăpânzii ghioceli se jucau cu razele soarelui. La un moment dat zgomotul acela puternic a încetat. Au fost câteva clipe de liniște. Apoi frunzele uscate au început să foșnească, iar crenguțele să trosnească sub greutate unor pași. Pașii se apropiau tot mai mult. Plăpânzii ghioceli au început să tremure. În fața lor a apărut o siluetă înaltă, uscățivă la față, cu barba și părul neîngrijite. Avea în mâini doi saci. Ghioceli priveau mirați...Silueta înaltă desfăcu sacii, îi deșertă îndărăt și la fel de grăbit cum a venit plecă. S-a auzit din nou scârțâitul căruței, pașii apăsați ai calului, iar zgomotul se îndepăta tot mai mult.

Ghioceli tineri se întrebau unii pe alții, cine este și ce a fost asta. La un moment dat și-au dat seama că o parte dintre prietenii lor dispăruseră. I-au strigat în dreapta și-n stânga, dar degeaba. Nu le răspundea nimeni. La un moment dat au observat că aceștia zăceau îngropați sub maldărul de lucruri ciudate aduse de

silueta înaltă. Din acel moment căpșoarele vesele ale ghiocelilor, care admirau soarele și cerul s-au plecat triste spre pământ.

Un ghiocel mai bătrân, care trăise mult și văzuse multe la viața lui le-a spus..."Acesta este omul!"

*Desenul a fost realizat de **BOCAN GIULIA**, clasa a II a B*

IMPORTANTA EXERCITIILOR FIZICE SI A SPORTULUI IN VIATA FIECARUI OM

Mona Martinovici

Profesor educație fizică și sport

Cuvântul **sport** are o lungă istorie, avându-și originea în cuvântul latin *deportare*, care printre sensurile sale primordiale, însemna *a ieși afară pe poartă* adică a ieși în afara zidurilor orașului pentru a se dedica la activități sportive. Un sport reprezintă o activitate de natură fizică care implica, de regula, și competiția. Totodată sportul este o activitate care poate influența stilul de viață, sănătatea sau personalitatea unui om. Conceptul de sport ca o activitate ce implică abilitățile umane de bază, fizice și mentale, urmărește îmbunătățirea acestor abilități pentru a fi utilizate mai eficient; înseamnă o întreaga gamă de emoții generate de succesele sau eșecurile legate de exercitiul fizic și este ansamblul complex al raporturilor dintre oameni. Specialistii considera că este activitatea socială cea mai populară, din cele mai vechi timpuri.

Activitatea sportiv-recreativă constituie o necesitate care condiționează un bun randament indiferent de vârstă și profesie. Activitățile sportive recreative depășesc dimensiunile unor activități de agrement, făcând parte din dezvoltarea armonioasă a fiecăruia dintre noi.

Numeroase studii au demonstrat că sportul revigorează activitatea socială și prin intermediul acesteia, putem ajunge să facem cunoștință cu oameni noi, care ne pot deveni prieteni buni. Mai mult, cercetătorii explică faptul că sportul ajută la creșterea respectului de sine și încrederii în forțele proprii și consolidează calitățile de lider.

Dacă timpul liber este folosit judicios, el devine un mijloc de formare a personalității umane, de educație permanentă. Aceste activități libere trebuie organizate cu colegii, prietenii, cu familia atât sub formă necompetițională (plimbări, excursii, jocuri dinamice, înot etc.), cât și sub forma unor competiții. Esențial este ca aceste activități de educație fizică și sport să intre în regimul zilnic de viață al fiecărui individ. Întregul ansamblu al activităților sportiv-recreative, organizate în scop de fortificare, compensare, destindere și agrement, cunoaște în zilele noastre o extindere din ce în ce mai mare. Integrate organic în viața omului contemporan, ele constituie preocupări constante și majore pentru toți factorii ce se ocupă de pregătirea sportivă, de crearea cadrului adecvat asigurării și păstrării

unui echilibru rațional în dezvoltarea ființei umane. Includerea unor noi ramuri de sport, creșterea numărului de participanți, au determinat o implicare sporită în plan financiar din partea organizatorilor. Astfel, au fost situații concrete în care marile concerne care au oferit sume de bani sau servicii organizatorilor s-au implicat în activități sportive și de recreere de mare amploare.

Toată lumea știe că sportul aduce o gamă variată de beneficii organismului uman, așa încât se recomandă să facem mișcare zilnic, indiferent de vârstă pe care o avem.

În primul rând, practicarea sportului ajută la arderea grăsimilor din organism, implicit, ajută la eliminarea kilogramelor în plus și contribuie la reglarea greutății corporale.

În al doilea rând, mișcarea fizică luptă împotriva stresului, anxietății și depresiei, întărește mușchii, inima, ba chiar întregul sistem cardio-respirator. Și nu în ultimul rând, persoanele care fac sport și au o viață activă din punct de vedere fizic, au articulațiile foarte mobile, un echilibru al coloanei vertebrale și flexibilitate. Exercițiile fizice îmbunătățesc considerabil concentrarea psihică și ulterior, rezistența fizică.

Să nu uităm faptul că sportul e factor de baza, alături de alimentație, în procesul de creșterea imunității, dar și pentru reglarea metabolismului organismului uman; favorizează, cu ajutorul procesului de transpirație, grăsimile, toxinele și impuritățile.

“Sportul este un izvor de sănătate și prosperitate, un factor de longevitate”
Ana Aslan

Alte beneficii al mișcării fizice:

- crește coeficientul de inteligență;
- lungeste viața și îmbunătățește calitatea ei;
- aduce pozitivitate;

- întărește inima;
- crește stima de sine și încrederea în forțele proprii;
- ne ajută să ne depășim limitele;
- ne dinamizează viața.

Toate aceste deprinderi sanatoase se învață din copilărie și vin în primul rând din direcția familiei, apoi instituții de învățământ: fie grădiniță, fie primar, gimnazial, liceal sau facultati. Iar dacă procesul de învățare este însușit în fiecare etapă a dezvoltării individuale, constant și firesc, șansele ca noi, toți, să avem o viață armonioasă și sanatoasă cresc considerabil.

COMPETENȚELE SPECIFICE MESERIEI DE CADRU DIDACTIC

Samoilă Diana Carmen

Profesor pentru învățământul primar

Realizarea misiunii pe care o are cadrul didactic depinde de măsura în care acesta posedă anumite *calități și competențe*. Specialiștii în domeniul psihologiei educației au fost interesați de identificarea acestor calități și competențe și de a răspunde la întrebarea dacă ele sunt înăscute sau dobândite.

Vocației pedagogice îi sunt caracteristice trei dimensiuni:

- ✓ faptul de a te simți chemat de și a iubi meseria de educator;
- ✓ credința în valorile sociale și culturale care trebuie transmise în cadrul procesului educațional;
- ✓ conștiința responsabilității față de educați, comunitate și față de umanitate în general.

Competența didactică materializată în performanțe notabile este *expresia măiestriei pedagogice*, care constă în priceperea de a acționa permanent și adecvat în orice situație didactică, în spiritul obiectivelor educaționale care trebuie îndeplinite. Măiestria pedagogică implică capacitatea unui cadru didactic de a gândi, proiecta, organiza și conduce în mod eficient și creator procesul de instruire și formare. Această dimensiune a activității didactice nu trebuie confundată cu tehnica predării sau cu priceperea de a utiliza metodele și procedeele cele mai eficiente.

În materializarea competenței pedagogice în performanțe notabile, un rol important îl are aptitudinea pedagogică (didactică). Aceasta implică modele de acțiune pedagogică care sunt interiorizate și generalizate și a căror formare și dezvoltare depind de însăși organizarea și desfășurarea activității de învățare (Mitrofan, 1988). Conform autorului pe care l-am citat, care a efectuat mai multe cercetări experimentale, aptitudinea pedagogică implică trei componente:

- ✓ *profesional-științifică* care ține de o solidă pregătire de specialitate;
- ✓ *psihopedagogică* – asigurată de ansamblul capacităților necesare pentru exercitarea influențelor educaționale asupra personalității celor educați (abilitatea de determinare a gradului de dificultate a materialelor de învățat, abilitatea de accesibilizare a materialelor care trebuie transmise, abilitatea de a înțelege

nevoile, dispozițiile afectiv-emoționale și comportamentele educaților, creativitatea în activitatea didactică etc.);

- ✓ *psihosocială* care cuprinde abilitățile necesare optimizării relației cu persoanele educate (abilitatea de adoptare a unor roluri diferite, sociabilitatea, abilitatea de a influența și conduce grupul de persoane educate, capacitatea de comunicare, abilitatea de utilizare adecvată a puterii și autorității etc.).

Cadrul didactic (educator, învățător sau profesor) este figura centrală a unui sistem de învățământ asigurând o parte semnificativă din procesul educațional. De aceea, unui cadru didactic i se cere să fie foarte competent în planul disciplinei sau al disciplinelor pe care le predă și să aibă o atitudine deschisă și pozitivă față de cunoașterea științifică. Cadrul didactic trebuie să însufle educaților atracția față de diverse domenii ale cunoașterii și față de însușirea unei culturi generale temeinice. Pe lângă pregătirea de specialitate dobândită în anii de formare, este necesar ca un cadru didactic să fie permanent preocupat de continua perfecționare pe linie științifică și metodică, pentru a fi la curent cu noutățile din domeniul pe care îl predă. Pentru ca acest deziderat să conducă la realizări observabile, sunt necesare ingeniozitatea și creativitatea, cadrul didactic putând contribui la dezvoltarea tehnologiilor didactice, în acord cu exigențele sofisticării lumii contemporane.

În ceea ce privește dimensiunea psihopedagogică a aptitudinii didactice, se pot sublinia următoarele componente: capacitatea de cunoaștere a particularităților de vârstă și individuale ale educaților și de integrare a acestora în proiectarea și în realizarea activității instructiv-educative; abilitatea de comunicare fluentă cu educații, de influențare a atitudinii și a comportamentelor acestora, de motivare pentru activitatea de învățare, în general și pentru achiziționarea cunoștințelor specifice unui anumit domeniu, în particular; abilitatea de a proiecta și implementa într-un timp optim activități instructiv-educative (precizarea clară a obiectivelor didactice în cadrul proiectelor de lecții, selecționarea celor mai adecvate conținuturi, metode și procedee de învățare, elaborarea corespunzătoare a formelor, metodelor și instrumentelor de evaluare); abilitatea de evaluare obiectivă a calității programelor și activității instructiv-educative, precum și a nivelului de pregătire a educaților, respectiv a șanselor de reușită; abilitatea de a-i pregăti pe educați pentru autoinstruire și autoeducație.

Iată principalele competențe pe care trebuie să le aibă un cadru didactic eficient: stabilirea clară a obiectivelor educaționale care urmează să fie realizate; precizarea performanțelor pe care le așteaptă din partea educaților; identificarea, proiectarea, respectiv implementarea activităților de învățare relevante în raport cu situațiile de viață reale, în care se pot afla educații; selectarea unor strategii de instruire și a materialelor necesare învățării care să fie adecvate vârstei, pregătirii

anterioare (experienței), nevoilor de dezvoltare individuale și valorilor culturale pe care educații le au; crearea și menținerea unui climat socio-afectiv propice activității de învățare; motivarea intrinsecă și stimularea, în rândul educaților, dorinței de a învăța, de a participa în mod activ la realizarea sarcinilor didactice și de a interacționa în mod optim, în vederea finalizării acestora; oferirea de structuri și scheme de lucru și acțiuni care să ghideze activitatea de învățare și să faciliteze achiziționarea cunoștințelor, deprinderilor și a priceperilor urmărite în cadrul procesului educațional; facilitatea procesării din punct de vedere cognitiv-intelectual a informațiilor de către educați, capacitate care este strâns legată de abilitatea de esențializare a informațiilor care sunt transmise; abilitatea de a identifica și de a realiza sarcini incitante, de natură să stimuleze dezvoltarea cognitiv-intelectuală, afectiv-emoțională, motivațională și socială a educaților; abilitatea de a monitoriza continuu progresele realizate de către educați, în efortul de atingere a obiectivelor educaționale.

Tactul pedagogic implică abilitatea cadrului didactic de a: înțelege manifestările persoanelor pe care le educă; se orienta către onestitate; da dovadă de exigență și severitate adecvate contextului educațional; evalua și nota corect; fi drept în acordarea recompenselor și a pedepselor; nu-i persecuta în mod nejustificat pe educați; evita să le accentueze sentimentul de eșec sau de vinovăție; a-i sprijini din punct de vedere moral pe educați, atunci când se află în situații de dificultate.

Tactul pedagogic este condiționat de: corectitudinea atitudinii pe care cadrul didactic o manifesta față de educați; faptul că un cadru didactic ține cont de caracteristicile și particularitățile individuale ale educaților; capacitatea unui cadru didactic de a-i motiva pe educați pentru activitatea de învățare, prin managementul echitabil al recompenselor și pedepselor, încurajarea în cazul eșecului, întărirea încrederii în sine sau activarea interesului pentru diverse domenii ale cunoașterii; calitățile profesionale ale unui cadru didactic (nivelul cunoștințelor de specialitate, îndeplinirea în mod conștiincios a obligațiilor didactice, aprecierea corectă și obiectivă a performanțelor educaților etc.); calitățile personale ale unui cadru didactic (caracterul integru, discreția, stăpânirea de sine, răbdarea, politețea etc.).

Tactul pedagogic depinde atât de o serie de predispozițiile înnăscute (de exemplu, abilitatea de intuiție sau capacitatea empatică), cât și de o serie de variabile care țin de formare și experiență, respectiv de autoeducație.

Conceptul de competență didactică are o sferă de cuprindere mai largă decât cea a aptitudinii pedagogice, întrucât presupune centrarea pe rezultatele procesului educațional.

Competența didactică implică atât o dimensiune intrapersonală

(caracteristicile de personalitate ale cadrului didactic), cât și o dimensiune interpersonală (foarte importantă pentru deosebirea acestui concept de alte concepte înrudite). Astfel, într-un program destinat formării cadrelor didactice din SUA, competența didactică a fost operaționalizată prin următoarele cinci competențe specifice (Gherghinescu, 1999):

- ✓ *competența cognitivă* – abilitățile cognitiv-intelectuale și cunoștințele așteptate din partea unui cadru didactic;
- ✓ *competența afectivă* – atitudinile care sunt așteptate din partea unui cadru didactic (domeniu specific profesiei de cadru didactic, care se dezvoltă cel mai greu);
- ✓ *competența exploratorie* – nivelul practicii pedagogice, prin care viitoarele cadre didactice își exersează deprinderile și abilitățile achiziționate în cadrul formării profesionale de specialitate;
- ✓ *competența legată de performanța în activitatea didactică* – un cadru didactic trebuie să dovedească nu numai că știe ceea ce predă, dar și că poate utiliza în mod eficient ceea ce știe (meta-învățare);
- ✓ *competența de a induce modificări substanțiale în personalitatea educaților, în cadrul relației paideice.*

Așadar, prin competență didactică reprezintă „... *acel ansamblu de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure îndeplinirea obiectivelor proiectate...*” (Jinga, 1998, p. 78).

BUNE PRACTICI PENTRU EDUCAREA COPILOR DE ȘCOALĂ PRIMARĂ

Mărieș Loredana,

Profesor pentru învățământul primar

Creșterea unui copil este considerată una dintre cele mai dificile responsabilități ale adultului, pentru care omul are cea mai puțină pregătire.

În străduința sa de a îmbogăți programa și de a-i stimula pe elevi în procesul de învățare, învățătorul trebuie să le asigure acestora resurse corespunzătoare pentru a le oferi posibilitatea de a lua decizii și de a-și asuma responsabilități.

Ideea principală este că învățarea și dezvoltarea copilului trebuie abordate dintr-o perspectivă integrată:

- **Abordarea integrată a conținuturilor**, proiectarea unităților de învățare să propună o *ofertă flexibilă*, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui *demers didactic personalizat*, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev.

- **Corelarea disciplinelor școlare.**

- **Valorificarea jocului** ca modalitate de abordare integrată atât dezvoltării elevului, cât și a programelor școlare. Cadrele didactice trebuie să găsească modalități de abordare a jocului și mai ales a jocului liber, ca activitate integrată de abordare a dezvoltării și învățării copilului, precum și recomandări de valorificare a jocului.

- **Organizarea mediului de învățare** . Se pune un accent deosebit pe importanța organizării unui mediu care să stimuleze în egală măsură toate domeniile dezvoltării și să permită proiectarea de unități tematice interdisciplinare.

- **Modul de interacțiune și comunicare cu copilul**. Se atrage atenția cadrelor didactice la importanța modului de relaționare și comunicare a copilului, care are un rol hotărâtor în stimularea dezvoltării acestuia sub toate aspectele.

- **Utilizarea strategiilor didactice centrate pe individualizare, descoperire, cooperare**, prin modul de evaluare și planificare a lecțiilor. Cadrul

didactic trebuie să găsească exemple de strategii care sunt cele mai eficiente pentru a răspunde nevoilor individuale ale copilului și care încurajează comportamentul natural explorator al copilului și stimulează cooperarea între copii.

• **Parteneriatul dintre școală, familie și comunitate.** Cadrele didactice aduc argumente în favoarea necesității creării unei unități de acțiune între cadrul didactic și părinți și a importanței bazării parteneriatului dintre școală -familie pe încredere, respect, cunoaștere și comunicare. Abordarea integrată a învățării și dezvoltării copilului presupune existența unui solid parteneriat și a concentrării tuturor eforturilor adulților asupra necesităților și cerințelor individuale ale copilului. O bună relație între școală și părinți conduce la îmbunătățirea a patru aspecte, după cum urmează:

1. prezența la școală a elevilor;
2. performanța școlară a acestora;
3. relația familie - școală;
4. sprijinul din partea comunității de care școala are nevoie .

Prin implicarea părinților, copiii se adaptează mai bine la mediul școlar, au abilități sociale mai bune, o conduită mai responsabilă, dezvoltându-se o relație de suport și prietenie între copil și părinte. Când părinții se implică în educația propriilor copii, aceștia fac față mai bine cerințelor școlare, iar comunitatea și școala se dezvoltă. În plan educațional, cu efecte directe asupra scăderii abandonului școlar, câștigul copiilor crește spectaculos. Astfel că, elevii obțin rezultate mai bune la școală, înregistrează rate de promovabilitate mai mari. De asemenea, cresc șansele elevilor de finalizare a studiilor la timp. Există o probabilitate mai mare de „accesare“ a învățământului post-secundar ca urmare a creșterii motivației pentru învățare și de valorizare a acesteia.

Serviciile oferite părinților trebuie completate cu programe de formare pentru cadrele didactice, deoarece în relația profesor– elev, pe lângă aspectele educaționale, se impune o cunoaștere reciprocă între elev și profesor, fapt care va conduce la detensionarea atmosferei și relației din sala de curs.

Încrederea câștigată de către elevi în cadrul activității școlare și extrașcolare va duce la creșterea stimei de sine a elevului și acceptarea cu ușurință a regulilor clasei și normelor de valoare socio-educatională. Mediatorul școlar este catalizatorul acestui proces, care conduce la identificarea celor mai relevante teme de analiză a nevoilor pentru fiecare școală.

Această asociere între părinți, lideri formali și non-formali ai comunității constituie un real ajutor pentru profesori în procesul de cunoaștere a valorilor comunității și folosirea acestora pentru a dezvolta cât mai bine procesul educational.

Bibliografie:

- Nicola, Ioan , Pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, RA, București, 1994.
- Radu, Ion .Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, București, E.D.P., 1981.

POEZII

Clasa I B

„Copilăria e o lume de miracole și de uimire a creației scăldate în lumină, ieșind din întuneric, nespus de nouă și proaspătă și uluitoare. “

Eugen Ionescu

Jucan Anisia-Elena

Profesor pentru învățământul primar

Învățătoarea mea

1. *Draga noastră învățătoare
Este ca o dulce floare,
Este omul ce ne-nvață
Cum să reușim în viață.*
2. *Tu ești bună și frumoasă
Și ești ca și mama noastră;
De aceea te iubim,
Dar și mult te prețuim.*
3. *Și acum ca de sfârșit,
Tare mult aș vrea să știți,
Sunteți ca și mama mea:
Când mai bună, când prea rea.*

Eleva Găinaru Sara clasa I B

Învățătoarea mea

1. *Învățătoarea mea este blândă, fericită,
Toată ziua mă alintă,
Mă ajută
Și îmi poartă
Grijă multă.*
2. *Ne întâmpină mereu cu zâmbetul pe buze,*

*Știe frumos să ne amuze,
Ne învață să citim,
Să scriem, să socotim.*

*Eleva **Egri Elsa** – clasa I B*

Primăvara

2. *Primăvara e frumoasă,
Primăvara este soare,
Florile-nfloresc,
Copiii le iubesc.*

2. *Păsările ciripesc,
Toată natura se trezește,
Mieii zburdă pe câmpii,
Totul, totul înflorește.*

*Eleva **Cuc Mihaela** –clasa I B*

Învățătoarea

1. *Am o învățătoare
Dulce ca o floare,
Așteaptă voioasă
Să venim în clasă.*

2. *Noi, de dimineață,
Ne luăm la harță,
Dar ea nu ne ceartă,
Ne spune, glumeață,*

Să ne așezăm în bancă.

3. *Când lecția începe,
Ca niște flori blânde,
Ne punem în bancă
Și toți par să tacă.
Lecția ne face să uităm de ceartă*

*Eleva **Badiu Bianca**- clasa I B*

Primăvara

3. *Primăvara, anotimpul fermecat,
Când soarele ne-ncălzește
Și zăpada se topește.*

2. *Ghiocelul a ieșit,*

*Primăvara o vestește
Și natura o-ncălzește.*

4. *Pe la deal și prin câmpie,
Zgomotul de la tractoare
Se aude pe ogoare.*

*Eleva **Badiu Bianca**- clasa I B*

Școala

1. *Dragi copii, să nu uitați,
Trebuie să și-nvățăm,
Măine mergem din nou la școală,
Clopoțelul sună iară.*

2. *Învățăm, ne bucurăm,
De online noi toți scăpăm,
Ne-ntâlnim, cu mic, cu mare
Și cu doamna-nvățătoare.*

3. *Cifre, litere, poezii
Ne învață zi de zi,
Adunări, scăderi noi facem
Și la toți asta ne place.*

*Elevul **Szabo Eduard**-clasa I B*

Școala

1. *Dragă școală, te iubesc!
Te iubesc, că tu mă-nveți
Să citesc, dar și să scriu
Multe cărți și poezii.*

2. *Dragă școală, te iubesc!
Te iubesc atât de mult!
Prin activități ne-arăți
Ce ușor e să înveți.*

3. *Dragă școală, te iubesc!
Te iubesc atât de mult!
Mulți prieteni mi-am făcut
Și am învățat să mă descurc.*

*Elevul **Szabo Eduard**-clasa I B*

Copilăria

1. *Cu gândul la joacă,
Zburd prin vise și culori,
Râd cu ochii sclipitori.
Copilul din mine nu pleacă.*
2. *Totul este minunat,
Un prilej de bucurie,
De pace și armonie,
Precum în copilărie.*
3. *Fii, copile, fericit!
Clipele mereu frumoase
Le trăiești mereu zâmbind
Din copilărie scoase.*

*Elevul **Fărcaș Vlăduț**-clasa IB*

POEZII

Clasa a III-a B

Pojar Ada-Monica

Profesor pentru învățământul primar

Școala

*Școala este minunată,
Ca o floare înmiresmată,
Învățătoarea e frumoasă
Și mereu e bucuroasă.
Are elevi inteligenți
Și mereu perseverenți.
Pe banca strălucitoare
A doamnei învățătoare
Stau carnetele alinate,
Cu note bine meritate.
Copiii învață de zor
Și apoi cântă în cor:
- Școala ne este dragă tuturor!*

Doamna învățătoare

*Am o învățătoare
Foarte iubitoare,
Multe mă învață
Și îmi dă povață.
Este cea mai bună,
Chiar dacă-i furtună,
Iar dacă e soare,
Ea tot e răbdătoare
Este ca o floare
Și e vioaie,
Mult o mai iubesc
Și o prețuiesc.*

*Că e zi, că-i noapte,
E mereu aproape,
Ziua o întâlnesc
Și în vis... cu ea vorbesc.*

Eleva **Botoș Marta-Liisa**

Mamă

*Ești o zână din povești,
Ce frumoasă ești!
Ca tine vreau să fiu,
Spune-mi, că nu știu
Ce e de făcut?
Spune-mi, te ascult!
Tu ești iubitoare,
Tare răbdătoare,
Mult eu te iubesc
Și te prețuiesc.
Tu mă îngrijești,
Noaptea mă-nvelești,
Ești un înger păzitor,
De care îmi este mereu dor...*

Eleva **Botoș Marta Luisa**

Buburuza Rița

*Buburuza Rița zburdă pe câmpii,
Ea este micuță, cu buline mii,
Nimic n-o oprește din a se distra,
Atentă la lecții mereu este ea.
La școală și-acasă hărnicuță-i foc,
Rița Bubu-Rița aduce noroc.
Zboară, se antrenează și se pregătește
La concurs s-ajungă, premiul îl dorește.
Roșia-i rochiță tare mi-a plăcut,
Așa buburuză, nu am mai văzut!*

Eleva **Pânteă Beatrice Veronica**

Mama mea

Mama mea e ca o floare,
Este tare răbdătoare,
Mereu este iubitoare,
Tot timpul uluitoare.
E plină de culori,
Îi aduc alese flori,
Mult o prețuiesc
Și o îndrăgesc.
Îi dăruiesc un ghiocel
Să se bucure de el,
O iubesc mult de tot,
Până nu mai pot.

Elevul **Pavel Matei**

Fluturașul

Mic e fluturașul,
Prieten e cu iepurașul,
Pictat în mii de culori
Zboară printre flori.
Zboară lin și ușurel
Pe deasupra unui miel.
Mielul zburdă liniștit
Și fluturașul e fericit.
Fericită sunt și eu,
Înalț acum un zmeu,
Să zbor până sus la stele
Cu aripile mele.

Eleva **Blaga Gloria Antonia**

Primăvara

Primăvara a sosit,
Toți bobocii au înflorit.
Ghiocelul din pământ răsare,
E o minunată floare.

Rândunelele se întorc voioase,

*Cu aripile lor frumoase.
Câmpiile sunt înmiresmate
De flori minunate.*

*Fluturașii apar în zbor,
Fâlfâind cu aripile lor.
Albinele se grăbesc,
Miere multă pregătesc.*

Eleva **Lucaci Delia**

Albina

*Albinuța e micuță,
Dar și foarte hărnicuță
Ea aduce miere bună
Pentru întreaga săptămână.*

*Albinuța doarme iarna,
Se trezește primăvara:
- Zum! Zum! Zum !
Pornesc din nou la drum,
Zbor din floare-n floare
Ajung pe la fiecare.*

Eleva **Dan-Terec Clara**

Fotbalul

*Fotbalul e un sport adevărat
Se joacă și ziua, și pe înserat.
Mingea se plimbă rostogol,
Până se marchează un super gol.*

*Jucătorii se luptă pentru victorie,
Se aud trâmbițe de glorie,
E cel mai îndrăgit sport din lume
Și e însoțit mereu de glume.*

Elevul **Răzoare Ștefan**

Mama

*Mama mă iubește
Și mă îndrăgește,*

*Este cea mai bună din lume,
O adevărată minune.
Mama mi-a dat viață,
Ea mă și răsfăță,
Când am nevoie de ea,
Este lângă inima mea.
Are sufletul ca o floare înflorită,
Este o mamă diferită,
Este foarte iubitoare
Și cea mai uimitoare.
O voi iubi mereu,
Îi voi fi alături, la bine și la greu,
Nu o voi uita niciodată,
Pe mama mea minunată*

Eleva **Lucaci Delia Maria**

Ghiocelul

*Ghiocelul larg zâmbeste,
Când primăvara sosește.
El scoate capul repezitor,
Parcă ar fi un dirijor.
Primăvara - l însoțește,
Cu ochi blânzi ea îl privește,
Copiii toți îl dăruiesc
Mamelor, care le zâmbesc...
Și mama se va bucura,
În brațe, ea mă va lua
Șoptindu-mi ca o turturea:
-Muțumesc, ghiocica mea!*

Eleva **Bozsodi Ștefania**

Un desen animat

*Un desen animat
Suletul meu a creat
Explozie de culoare
În vesela mișcare.
O lume aparte
Prin imaginație
Și ne desparte*

*Doar o animație.
Desenul e haios
Și foarte frumos,
Ca un portal ascuns
Spre nepătruns.*

Elevul **Suciu Pușcașiu Victor**

Bobiță

*- Bobiță, ce-ai mai făcut?
- Stau cuminte și bunuț,
Vreau să prind un șoricel
Să-mi potolesc foamea cu el.
- Bobiță, azi ce vrei să faci?
- Mă urc frumușel în copaci,
Să învăț un joc frumușel
Și să prind un porumbel.*

Elevul **Petrule Ștefan Radu**

Vine primăvara!

*Iată c-a trecut iarna,
Acum vine primăvara,
Au trecut sărbătorile
Așteptăm Floriile.*

*Vestitorii sunt pe drum,
Frigul își ia rămas bun,
Vom ieși cu toți afară:
-Bine-ai venit, primăvară!*

Eleva **Filip Alessia-Ariana**

POEZII

Clasa a II-a B

Pop Nicoleta

Profesor pentru învățământul primar

Cartea

de **Ioan Vaipan**

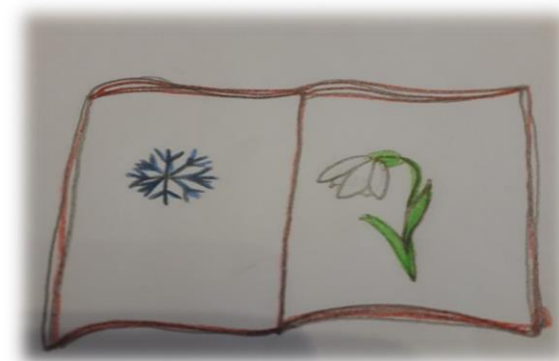
Am o carte ...
Este mare, mare,
Seamăn în lume nu are!
Are slove multe,
Frumoase și mărunte!

Și mă poartă cu gândul
Unde mă duce cuvântul,
Cum adie vântul...
Mie îmi place să citesc,
Când păsările ciripesc

Cartea mea e o magie,
Aș mai vrea înca o mie!

Ilustrator: **Darius Zegrean**

Ilustrator: **Patricia Topan**

Fulgul meu micuț de nea

de *Făt Ștefan*

Dragul meu e-un fulg micuț

Și pe geam el a căzut,

Așa lin el a dansat

Și încet s-a împăturat.

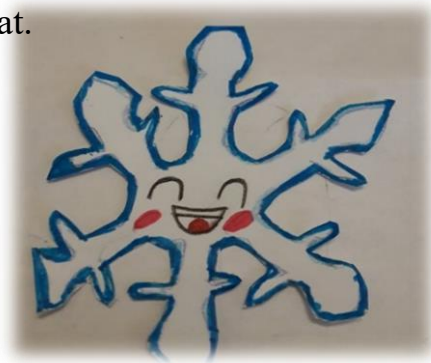
Și-n așternutul alb de nea,

El așa frumos dormea

Precum copiii pe o stea,

Însoțit de alți pitici

Ce visau că sunt voinici.

Ilustrator: *Ștefan Pop*

Fluturașii colorați

de *Delia Chifu și Sara Chiorean*

Fluturașii colorați

Mici și fermecați,

Zboară prin cer ușor...

Ca un norișor.

M-a însoțit un fluturaș

Colorat și drăgălaș.

Niciodată nu-i ignor,

Că sunt cei mai sclipitori!

La soare s-au aurit,

Iar primăvara le-a mulțumit!

Ilustrator: Ștefan Bordianu

Ilustrator: Giulia Bocan

Ghiocelul și zăpada

de *Antonia Gușatu și Ioan Vaipan*

Zăpada mare se topește...
Ghiocelul începe a crește.
Ei prieteni au devenit
Și nu s-au mai despărțit!

Ghiocelul alb și mititel
Îi zâmbește acum nițel.
E așa poznaș și drăgălaș,
Ca un fluturaș!

Ilustratori: *Alesia Stoica, Sara, Giulia*

Ghiocelul cel mititel

de *Ariana Peștean și Ștefan Făt*

Ghiocelul mic răsare
Din zăpada sclipitoare,
El la umbră se închide
Și la soare, începe-a râde.

Ghiocelul, de micuț,
E drăguț, cât un copiluț!
Primăvara crește mititel,
Ca să ne bucurăm de el!

Ghiocelul cu petale fine,
E prieten doar cu tine.
Și firav cum este el,
Toți îl vedem ca un clopoțel!

Ilustrator: *Viggiani Sofia*

Ilustrator: ***Paul Victor Matei***

Prietenia

de Victor Samoilă și Ștefan Făt

Prietenia e un sentiment,
Prietenia nu are regret.
Eu un prieten mi-am făcut
Și mă simt de nerecunoscut!

Prietenia e din văzduh...
Este mare ca un duh.
Și când începe să se destrame
Te simți singur pe lume.

Prietenia este minunată,
Ea este adevărată.
Samoilă, Giulia Bocan
Ne ajută să fim fericiți,
Bucuroși și mulțumiți.

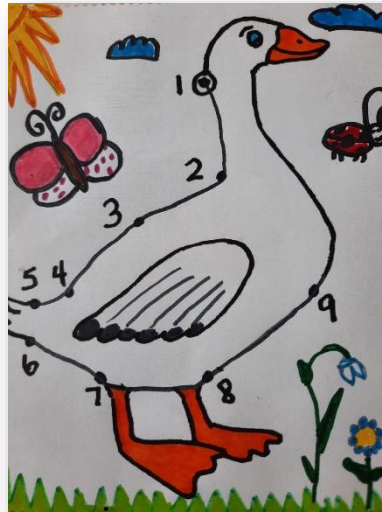

Ilustratori: ***Ioan Vaipan, Victor***

Petunia

de Sabina Paulette, Sofia Viggiani

- Gâsca cea neștiutoare
Se plimba prin frunzișoare...
- Ce să vezi, o cărticică!
Zise Petunia, uimită.
Și într-o zi descoperi
Că acea carte îi va vorbi.
Cărticica de poveste,
Mult folos îi dăruiește...
Și așa au devenit
Prietene de nedespărțit!
Viggiani Sofia

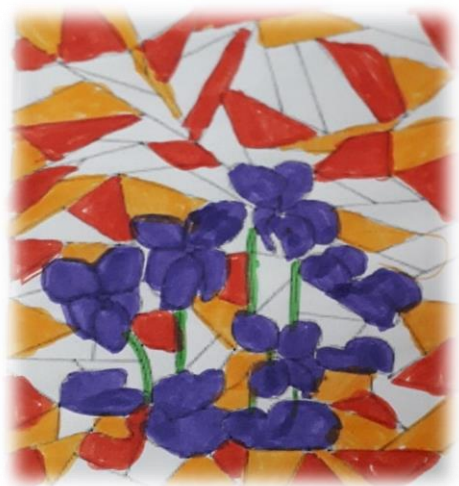
Ilustratori: **Bogdan Filip și Vlad Moldovan**

Primăvara însorită

de Alex Aștilean și Victor Samoilă

Primăvara însorită
Este foarte mult dorită!
Primăvara a venit
Și zăpada s-a topit.

Vioreaua cea sfioasă
Spune: „Bine e, aici, acasă!”
Ea cu drag a înflorit,
Iar copilul e fericit!

Ilustrator: **Marius Dener**

Primăvară, te iubim! Cu mult dor noi te privim.

GÂNDURI LA SFÂRȘIT DE LICEU

Anii prin licee...

Pentru mine liceul în sine a reprezentat o mare provocare, deoarece în clasa a 10-a am fost nevoită să fac o schimbare radicală în viața mea. Această schimbare a pus punct unei perioade semnificative pentru mine, adică încheierea carierei de sportiv de performanță. M-am mutat de la Deva la Cluj, iar eu, necunoscătoare fiind în privința liceelor din Cluj, am acceptat recomandarea pentru Colegiul Național „George Baritiu”. Fără cea mai mică ezitare, am știut că vreau să intru în acest liceu, iar acum sunt bucuroasă că am făcut-o. Trebuie să recunosc că la început, am avut câteva rețineri cu referire la integrarea mea în clasa și în programul școlar, însă am avut marea surpriză de a fi întâmpinată cu căldură din partea dirigintei, a profesorilor și a colegilor mei dragi. Nu pot uita că am avut privilegiul de a sărbători Centenarul primului liceu românesc din Cluj. Am întâlnit oameni minunați cu sufletul frumos cu care am avut șansa să merg într-o excursie memorabilă la Roma, fiind una dintre cele mai deosebite amintiri din liceu.

Mulțumesc, Barițiu!

Eleva Nica Ivănuș, clasa 12 C

Retrăiesc momentele vii, „de forță ” din liceu: excursia din Maramureș în clasa a 9-a .Colegii, diriginta, mocănița... primele legături de prietenie cu colegii. Apoi excursia prin Moldova, la Casele lui Creangă și Eminescu, dar și la minunatul Voroneț. Mi-am făcut amintiri pentru o viață! Cu ajutorul dascălilor

mei mi-am descoperit talentul în arta grafică și m-am descoperit pe mine însumi spre excelență. Acum, la finalul clasei a XII-a, mă despart cu greu de toți anii de liceu.

Autoportret în cărbune

Pastel

*Eleva **Bob Sara**, clasa 12 C*

În decursul celor 4 ani de liceu, de asemenea ani frumoși din viața mea, am avut parte de o familie frumoasă, “familia Barițiu”. Am întâlnit oameni de calitate și dascăli extraordinari, care m-au ajutat să evoluez și care m-au susținut. Datorită “familiei Barițiu” am ajuns să îmi susțin certificatul lingvistic la limba italiană încă din clasa a9-a și de asemenea să particip la un concurs literar la care am obținut premiul întâi pe țară. Sunt foarte mândru de premiul pe care l-am adus “acasă”! Am avut și oportunitatea de a fi vicepreședintele consiliului elevilor, experiență incredibilă unde am lucrat cu colegii mei mai mari și mai mici din clasele paralele și am reușit să facem diverse activități și proiecte, unde am demonstrat de ce este în stare Barițiu și ce înseamnă spiritul barițist.

Acum mă despart de această familie, și vă pot spune doar că sunt îndurerat și trist.

Imi va fi dor de tot ce a însemnat “liceul”.

Elevul Chiorean Antonio,
Clasa a 12-a C

Îmi voi aduce aminte cu drag de toate momentele frumoase petrecute în anii de liceu, de emoțiile și traiile pe care le am experimentat alături de colegi și profesori. Consider că anii de liceu sunt cei mai prețioși ani din viața unui adolescent, este o perioadă plină de schimbări și evenimente care te formează ca om și care te pregătește pentru viitor. Vreau să mulțumesc, mai ales, profesorilor care m-au îndrumat și susținut până în ziua de azi, care s-au dedicat și s-au zbatut pentru educația noastră chiar și în momentele grele. Apoi, vreau să transmit colegilor faptul că, pentru mine, ei au reprezentat o familie și că în ciuda a toate, îmi vor lipsi și sper legăturile noastre să nu se rupă niciodată.

- **Andreica Maria, XII B**

Anii de liceu, de acum înainte, vor fi o amintire frumoasă. Momentele petrecute cu colegii vor fi mereu vii în sufletul meu, la fel și amintirea profesorilor care ne-au îndrumat pașii de-a lungul acestor scurți patru ani. Un loc deosebit în ocupă doamna dirigintă care ne-a fost mereu alături la bine și la greu, indiferent de circumstanțe. Sub îndrumarea atentă a dânzei am evoluat de la timizii boboci la tinerii majori care acum sunt pregătiți să dea piept cu provocările vieții. Cu drag m-aș înscrie din nou în clasa a 9 -a și regret că nu pot da timpul înapoi.

- **Brie Mihai**

Timpul a trecut... e momentul ca acești ani frumoși să rămână niște amintiri minunate petrecute pe holurile liceului alături de colegi și profesori. Voi privi în trecut cu atât de mult dor și mă voi regăsi de fiecare dată în acest loc în care am întâmpinat atât momente frumoase, cât și mai puțin bune. Am întâlnit oameni frumoși , am învățat atât de multe lucruri și am legat prietenii . Din acest motiv , le mulțumesc, atât domnilor profesori, cât și doamnelor profesoare dar mai ales doamnei diriginte, deoarece au contribuit la dezvoltarea mea pe diferite planuri ajutându-mă să devin persoana care sunt astăzi.

- **Bâlc Alexandra**

Cuvânt de sfârșit

De mic copil, priveam înspre generațiile de a XII-a cu mirare în ochi, la șuvoaiele de lacrimi de pe fețele lor, între flori și baloane ce le celebra plecarea. Mă întrebam, în mintea mea necoaptă, de ce? De ce să plângi la un așa moment colorat, tristețea lor pentru mine era un mister.

Aveam să simt câțiva ani mai târziu, între pregătirile de plecare, flori și baloane, fericirea amară. Nostalgia unui loc care mi-a fost cămin de amintiri, dar pe care trebuie să îl părăsim, căci timpul ni s-a scurs.

Viața merge mai departe prin noi, însă acești 4 ani vor fi purtați mereu cu drag în sufletul meu.

Corpodean Rovina-Laura,
Clasa a XII-a B
Promoția 2017-2021

*Liceul, mare de amărăciune a așteptărilor neîmplinite,
De tinerețe furată , ba de frică , ba de destin,
M-a ocrotit pentru 4 ani,
M-a scos din lumea rece și izolată a generalei,
Mi-a oferit colegi care să mă accepte și să mă apere,
Mi-a oferit momente mai sfinte ca razele de lumina în cerul furtunos,
În aceste momente, prin absolvire simt jale,
Simt moartea unei realități și preschimbarea în amintire, iar astfel plâng,
De timp trecut, de timp furat, de timp irosit,
Despărțirea e prea devreme.*

Cristea Alexandra Maria

Patru ani este un interval prea scurt de timp, cel puțin atunci când vine vorba de liceu. Pășești, inițial timid, în clasa a IX-a pe porțile unei simple clădiri, dar după

patru ani trecuți îndată, ajungi să părăsești cu o doză de tristețe, ceea ce a devenit în timp un sălaș al sufletului. Din nevoie, dar și inconștient acumulezi în acest interval o serie de cunoștințe care ajung să te definească ca „om”. Liceul te învață că există familie și dincolo de legăturile de sânge, te învață ce este prietenia adevărată, ce este iubirea, cât de valoros este sfatul unui om trecut prin viață, sculptat în imaginea dirigintei sau a dascălului. Toate acestea pentru a te maturiza și pentru a conștientiza că „educația este cea mai bună provizie pe care o poți face pentru bătrânețe” (Aristotel).

Dornea Sergiu
Clasa a XII-a B

Este incredibil cât de repede trece timpul și cum dintr-o singură clipire timpul schimbă “în oameni mari niște copii”.

Liceul... ani de liceu... emoții... sunt atâtea amintiri, atâtea clipe pe care mi-aș dori să le pot aduce înapoi, să mă întorc iar în copilărie.

Doresc să mulțumesc profesorilor care ne-au îndrumat în acești patru ani minunați din viața noastră. Am deprins învățături prețioase de la dumneavoastră și vreau să vă mulțumesc cu recunoștință. De asemenea, doresc să mulțumesc doamnei diriginte care ne-a călăuzit cu dragoste în anii aceștia. Ați fost alături de noi atât la bine, cât și la mai puțin bine și vreau să vă mulțumesc pentru răbdarea pe care ați avut-o cu noi. Nu în ultimul rând, aș dori să le mulțumesc colegilor. Am avut parte atât de momente fericite, cât și de întristări, dar peste toate am trecut cu bine. Vom avea atâtea amintiri împreună. Doresc să mulțumesc și conducerii școlii pentru că întotdeauna au fost alături de noi și au asigurat bunul mers al educației noastre.

Despărțirile dor. Indiferent că ne despărțim de oameni, de locuri, de trecutul nostru. Însă, oricât de dureroase ar fi, au locul și rostul lor. Cu siguranță ne vom revedea și ne vom aminti cu drag de experiențele pe care le-am trăit împreună.

- **Fekete Samuel, XII B**

Lucrurile pe care le simțim noi, acum, nu pot fi explicate în cuvinte. Pe de-o parte suntem fericiți: am terminat liceul, am absolvit, vine bacul, luăm bacul, lucrurile vor merge bine. Însă pe de altă parte există și un strop de tristețe...În toți acești 4 ani am cunoscut o mulțime de persoane, s-au format multe prietenii și am trăit momente unice alături de aceștia. Sunt momente pe care nu le vom uita niciodată.

- **Lingurar Codruța**

Îmi voi aduce aminte mereu cu drag de anii de liceu, de toate momentele frumoase și de lecțiile de viață cu care am rămas după acești 4 ani și de asemenea, de profesorii care au fost un sprijin însemnat în viață noastră!

- **Popa Iunia, XII B**

- Fără rădăcini nimic viu nu poate crește. Noi tinerii "am înflorit" mulțumită ramurilor care s-au adâncit în pământ pentru a ne susține și a ne hrăni cu seva lor neseacă, familia și comunitatea căreia aparținem, de fapt.

- Orice tânăr s-ar simți izolat, inutil și nefericit în absența micii sau marii sale familii. De aceea, închei cu sintagma:

- Eu sunt ei, ei sunt eu.

Zmicală Raluca
Clasa a XII-a B

Și uite așa au trecut ani...

Patru ani par o perioadă îndelungată, însă o clipă-i visul vieții.

Mă uitam în jurul clasei și vedeam atâtea fețe, toate atât de diverse și speciale în felul lor

Pline de aspirație și vise.

Dacă am învățat un lucru, acesta ar fi încrederea în sine, să am încredere să fiu eu însumi și să văd cum pot lăsa o amprentă prin propria mea persoană.

Cred că asta am făcut toți.

Clasa a XII B...

Capul sus, viața de acum începe.

Coldea Horațiu, XII B

Mai sunt câteva zile până la sfârșitul anului școlar și mă cuprinde o stare de nostalgie. Am ajuns la final, iar cu lacrimi în suflet privesc în urma și îmi amintesc toate clipele frumoase și momentele speciale. Acum, după patru ani petrecuți în "familie", ne pregătim pentru un drum lung și unic. Sper ca drumul fiecăruia dintre noi să ne conducă pe culmile succesului.

Harko Bianca,clasa a XII-a B

Absolvirea pentru mine este un amalgam de emoții.Este un moment mult așteptat care însă as vrea sa fie amânat. Se încheie un capitol în care am avut parte de râsete, suspans , experiente , lecții, oameni cu care am legat prietenii, care sper sa dureze o viata .Un capitol care ne-a format încet, încet, ne-a definit , dar care este gata sa ne lase sa zburam liberi spre un viitor în care trebuie sa fim maturi , asumați și gata sa riscăm pentru a avea viata la care fiecare visăm!

Cioicoi Alexandru Sergiu

Mai sunt cateva zile pana la finalul unui drum pe care acum 4 ani am pasit timida si plina de speranta. Anii de liceu au fost ani de traire intensa cu emotii variate. Am intrat un copil,o adolescenta cu multe visuri si termin liceul cu experiente care au pus bazele adultului din mine. Pe acest drum am invatat foarte multe,dar cel mai important am invatat sa fiu OM mai presus de toate. Aceasta lectie am primit-o de la persoana care fara nicio obligatie a ales sa ne fie mai mult decat dascal,doamna diriginta si care ne-a aratat mereu ca se poate, trebuie doar sa muncesti. Acum,la final de drum,consider ca 'aripile' mele sunt pregatite si pentru asta trebuie sa multumesc tuturor celor care mi-au fost alaturi in toti acesti ani.

Moldovan Oana,clasa a XIIa B

Gânduri la final de liceu

Multe gânduri și emoții mă încearcă acum, la final de liceu. De-a lungul celor patru ani am acumulat multe amintiri și prietenii frumoase. E incredibil cât de repede trece timpul și cum dintr-o clipire se schimbă "în oameni mari, niște copii"! Mulțumesc cadrelor didactice, în special doamnei diriginte prof. Ilișiu Monica, pentru îndrumare și pentru cunoștințele acumulate! Ne revedem în 2031!

Oltean Rares-Ionuț

Casa a XII-a B

În acești 4 ani am avut parte de foarte multe experiențe plăcute, atât cu colegii cât și cu profesorii, deși situația din acest an a fost foarte anevoioasă, din cauza pandemiei, care a fost ca un fel de blocaj în învățarea noastră pentru examen . Cu toate astea, am trecut împreună peste aceste momente grele, prin lucru în echipă element care este esențial în Colegiul Național "George Barițiu".

RETEGHI DARIUS,clasa a XII-a B

Ce-a mai trecut vremea... Parcă ieri mă învârteam căutând fețe cunoscute într-o curte, în forma literei L. Acum, în același loc, privesc cu lacrimi în ochi fețele care mi-au devenit mult prea cunoscute și aștept să se dea tonul pentru Gaudeamus. Am un gust amar în gură. Credeam că e de la ciocolata neagră din care am mâncat mai devreme, dar nu, era de la amintirile care mă răscoleau. Îmi aminteam cum dansam Tarantella în stație sau cum îmi ascundeam copiuțele în

mâneacă. Îmi aminteam cum îmi căutam disperată carnetul la intrare și cum fugeam pe la ușa din spate. Îmi aminteam cum stăteam în ore și mă întrebam cum ar fi fost dacă pe fundal s-ar fi auzit un solo de chitară electrică. Sigur ar fi devenit totul mai interesant. În cele din urmă, s-a terminat. Timpul nu îl pot da înapoi, deci trebuie să mă mulțumesc cu acești patru ani. Pentru mine, liceul a fost ca un film coreean. Ciudat, dar amuzant la început, dramatic și lacrimogen la final.

Tinca Rebeca

Clasa a XII-a B